

62. évf., 2008. I. 31., ára 50 dinár

Jó Pajtás

Farsang van!

A jövő heti Jó Pajtás címdoldala és posztere

A hét fotója

Nát ez bizony fejre állt! – mondhatná a rosszmájú szemlélő. Valójában azonban csöppet sem nevetséges a dolog, főleg, ha a repülőgép utasainak szemszögéből nézzük... Az eset egy hónappal ezelőtt Kenosha városkánál történt, az USA Wisconsin államában. A repülőgép simán leszállt, majd egy hirtelen szélhóllós megemelte és orrára állította. Személyi sérülés – csodával határos módon – nem történt, de nagy volt az ijedtség...

Kedves versem

Kosztolányi Dezső e sorait, többek között azért kedvelem, mert olyan emberi tulajdonságokra mutatnak rá amelyek már, most a 21. század elején kikoptak az emberi kapcsolatokból, s lassan eltűntek a mindennapi kommunikációból, de amelyek véleményem szerint igenis fontosak: a (köz)tisztelet, a tanári hivatás megbecsülése, de ugyanakkor a szülő meg a család iránti ragaszkodó szeretet is. Mindezek fontos elemei annak a polgári értékrendnek amelyre néha, oly nagy büszkeséggel tudunk hivatkozni.

**Németh Ferenc, a Forum
Könyvkiadó igazgatója**

Kosztolányi Dezső

Tanár az én apám

*Tanár az én apám. Ha jár a vidéki
városban, gyermekek köszöntik ősz fejét,
kicsinyek és nagyok, régi tanítványok,
elmúlt életükre emlékezve, lassan
leveszik kalapjuk. Mint az alvajárók,
kik másfelé néznek. Hentesek, ügyvédek,
írnokok, katonák, s olykor egy országos
képviselő is. Mert nagy az én családom.*

*Nagy az én családom. Kelettől nyugatig,
nyugattól keletig. Nagy a mi családuk.
Mikor vele megyek, fogva öreg karját,
vezetve az úton, a szívem kitágul,
s szívek közt énekel elhagyatott szívem.
Az én édesapám az emberek apja,
s én az emberek testvére vagyok.*

Madarat tolláról, embert...

„Nincs emberi kapcsolat, mely megrendítőbb, mélyebb lenne, mint a barátság. A szerelmesek, igen, még a szülők és gyermekek kapcsolatában is mennyi az önzés és hiúság! Csak a barát nem önző, különben nem barát. Nincs titkosabb és nemesebb ajándék az életben, mint a szűkszavú, megértő, türelmes és áldozatkész barátság. A barátság szolgálat, erős és komoly szolgálat, a legnagyobb emberi próba és szerep.”

Márai Sándor sorai ezek, melyet a kedvenc könyvemben, a Fűves könyvben olvastam. S mennyire igaz van. Erről tanúskodnak az **óbecsei Sever Đurkić iskola** tanulói is, a hetedik **Ludvig Csilla**, **Nagy-Pál Anita**, a nyolcadikos **Lázár Bernadetta**, az ötödikes **Dobos Dániel** és a hatodikos **Kocsis Kornélia**, valamint a Zdravko Gložanski iskolába járó hetedik **Rigó Violetta**, mikor a barátjukról mesélnek. Kiállta a próbát, amikor elszakadtak egy időre egymástól. Így alakult Csilla és Bernadetta barátsága is.

– Bertivel még az óvodában megbarátkoztunk – meséli Csilla. – Úgy kezdődött, hogy meghívott a születésnapjára, mivel mindig együtt játszottunk az oviban, kedveltük egymást. Aztán én is meghívtam az én születésnapomra. Sokszor hétvégén is együtt voltunk. Mikor iskolások lettünk, én a Samu Mihály, ő a Petőfi Sándor iskolába iratkoztam. Új barátokkal ismerkedtünk. Ötödikben újra találkoztunk ebben az iskolában, s nagyon megörültünk egymásnak. Azóta elválaszthatatlan barátnők vagyunk.

– Furcsa, de kellemes érzés volt újra találkozni ötödikben – veszi át a szót Berti –, s tényleg, ahogyan Csilla mondja, mindenhova együtt megyünk. Együtt szilveszterezünk, együtt megyünk fiúzni. No nem vagyunk féltékenyek, mert nem egy az ízlésünk. Mindent megbeszélünk. Ha SMS-t kapunk valamelyik fiútól, rögtön föl hívjuk egymást, elmondjuk a híreket. SMS-ezünk, e-mail-ezünk...

– A barátira nagy szükség van – kapcsolódik a beszélgetésbe Anita –, s nekem is hasonlóan megmaradt a kiskori barátnőm. A Zdravko Gložanski iskolába jártam ötödikig, s mikor ebbe

az iskolába jöttem, nagyon sajnáltam Violetta, mert a legkedvesebb barátnőm volt. De nem szakadt meg a barátságunk, azóta is együtt töltjük a szabad időnket, együtt szórakozunk, elmeséljük egymásnak a titkainkat, mert ő aztán igaz barátnő. Megbarátkoztam már Csillával, akivel szintén jól kijövünk.

– Még az oviban kezdtünk barátkozni – emlékezik vissza Violetta –, ugyanis a szüleink is ismerik egymást. Aztán iskolába is együtt jártunk, jó barátnők maradtunk. Az sem okozott gondot, hogy őt ötödikben átírták a Sever Đurkić iskolába. Hívott engem is, de én maradtam, nem akartam elhagyni az osztálytársaimat. Azóta is eljárnak egymáshoz, együtt megyünk szórakozni, a fiúügyeinket is megtárgyaljuk. Anita nagyon barátságos, kedves, őszinte, jó tanuló, kiáll mellettem. Nagyon jó barátnők vagyunk, ha nem is egy iskolába járunk.

– A mi barátkozásunk a tengeren kezdődött – vág közbe Dani –, a barátom is a mamájával ment nyaralni. Úgy kezdődött, hogy a nagyok betemették homokkal, s én a segítségére siettem. Ettől kezdve elválaszthatatlanok lettünk. Nyertem egy fölfújható úszópárnát, s mivel nekem már volt, így nekiadtam. Eljárnak a sportközpontba biliárdozni. Együtt szilveszterezünk, együtt megyünk csajozni.

– A barátság fontos dolog – fejt ki gondolatait Carmella –, mert, ha szerelmes vagy, el tudod mondani a titkod. Igaz, megtörtént, hogy mindketten egy fiúba voltunk szerelmesek, de mivel neki jobban tetszett, én félreálltam, mert féltem, hogy rámege a barátságunk.

Kornélia is a Petőfi iskolából jött át ötödikben, s nagyon hiányoztak az osztálytársai, de most már itt is jó barátnőkre lelt.

– Kezdetben még találkoztunk a petőfi lányokkal, de aztán elmaradoztak – mondja Kornélia. – Most meg már együtt megyünk a városba szórakozni Carmellával, Brigivel, Csillával, Anitával. Gyakran e-mailezünk, chatelünk...

Ismeritek a szólást: Madarat tolláról, embert barátjáról, meg a közmondást is jegyezzétek meg: Új barátért el ne hagyd a régit!

Koncz Erzsébet

Anita

Bernadetta

Carmella

Violetta

Kornélia

Dániel

Csilla

Égjen a tűz, tűnjön a tél!

Farsangi bulira készülnek Szabadkán

A mint beköszönt az új esztendő, máris újabb alkalom adódik a jobbnál jobb mulatságokra. Bálók, jelmezek, ének és tánc, játék és vidámság tölti ki a farsangi ünnepeket, mely vízkeresztől hamvazószerdáig tart. Azonban már csak néhány nap maradt hátra, és a január 6-án kezdődött farsangi mulatságok befejeződnek. Köztudott, hogy a farsangi maszkarásnak nagy múltja van, és bár nem kell attól tartani, hogy heteken keresztül jelmezes-álarcos emberekbe botlunk az utcán, sokan vannak, akik ápolják ezt a hagyományt, de főként a gyerekek körében népszerű, akik jelmezt öltenek és énekelve, csörömpölve bejárják az utcákat.

A szabadkai **Jovan Jovanović Zmaj** iskola alsó osztályos tanulói legalábbis erre készülnek egyre nagyobb izgalommal. Erről az eseményről a negyedik osztályosok, mégpedig **Kujundžić Ricsi, Čović Anett, Birkás Linda, Kričković Zsanett** és **Sutus Ákos** meséltek bővebben.

– A farsangról azt kell tudni, hogy vízkeresztől hamvazószerdáig tart, és ez az időszak alatt bálókat rendeznek, amikor szabad mulatozni, enni, inni, zajongani, de amikor vége a farsangnak, negyven nappal a húsvét előtt, megkezdődik a böjt és az emberek az ünnepre készülődnek – tudtuk meg Ákostól.

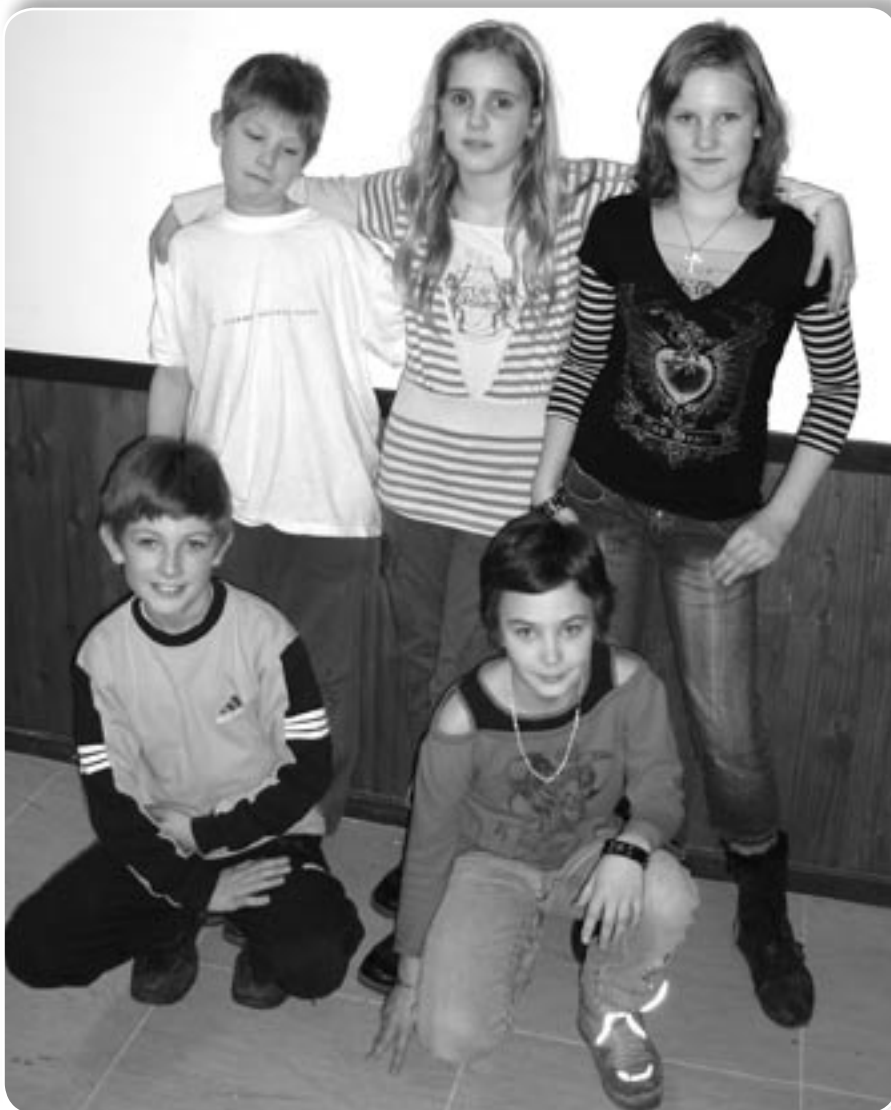
– Az iskola minden évben megszervezi a farsangi mulatságot. Az idén február 5-én ér véget a farsang és ezen a napon minden alsó osztályos jelmezbe bújjik, és végigsétálunk a Sugárúton. A menet elején egy szalmabábut visznek, mi pedig lábasokkal, fazekakkal, fedőkkel csörömpölünk, kiabálunk, énekelünk, és végül visszajövünk az iskolába – folytatja Ricsi a beszámolót, majd Linda veszi át a szót:

– Így van, és amikor visszaérünk a suliba, a bábut letesszük az udvar közepére, ráragasztunk egy nagy papírlapot, amire rá van írva tél és meggyújtjuk, azután pedig körbe-körbe táncoljuk, énekelünk, hangoskodunk, hogy elzavarjuk a telet.

Anett és Zsanett elbeszéléséből az is kiderül, hogy a jelmezes sétát egy kis ünnepség is kiegészíti majd, amire meghívják a Mandarin óvoda gyerekeit, valamint a Frangepán utcai és a Tolsztoj utcai óvodásokat. Általában jelmezes farsangi szerepjátékokat adnak elő, de az idén valami más műsort állítanak össze. Nincs előre meghatározva, hogy bábuégetés közben mit fognak énekelni. Az eddig tanult népdalokat elevenítik fel, körtáncot járnak, utána pedig az osztályban folytatódik a mulatság, fánkkal és egyéb finomságokkal gazdagítva.

– A legjobb az egészben, hogy egy jót szórakozunk, bulizunk, táncolunk és énekelünk. Az iskolában nagy eseménynek számít a farsang – jelenti ki Anett és a többiek is helyeselnék.

Nincs farsang jelmez nélkül, és természetesen az sem mindegy, hogy ki milyen maskarával szeretné elúzni a telet, mely a régi hiedelem szerint a tavasz beköszöntét segíti elő. Néha bizony nehéz a választás, hiszen oly sok mindennek beöltözhet az ember, s nem adódik gyakran alkalom, hogy jelmezt öltünk, s elzavarjuk vele a

Ákos, Anett, Zsanett, Ricsi és Linda

telet. Bár jelmezes verseny nem lesz, jó ötletekben azért nincs hiány. Nagy izgalommal készülődnek a mulatságra, s már mindenki tudja, mit vesz fel farsang utolsó napján.

Zsanett a tavalyi sellőjelmezt tigrisre cseréli. A hideg ellen megvédi a csíkos bundából varrt jelmez, s természetesen a hosszú fark sem hiányzik majd, amit tigrises álarc tesz teljessé. Linda kígyónak öltözik, de nem árulta el a részleteket, mivel még nem döntötte el, pontosan milyennek képzelet el a jelmezét. Annyi azonban biztos, hogy piros kígyóként próbál ráijeszteni a téltre, amiben az anyukája fogja segíteni a maskara elkészítésével. Ákos, mint kiderült, igazi Harry Potter-rajongó, és az egyik történet rémisztő szereplőjét választotta, a Basiliscust. Ákos elárulta, hogy egy igen veszélyes sárkánygyíkot takar a név, s akire ránéz ez a szerzet, az kövé válik, jelmeze láttán tehát biztosan megrémülhet a tél. Ricsi, mint vérbeli kalóz mutatkozik be, s a szükséges kellékek, mint a szemkötő, farkard és faláb sem hiányzik majd a leltárból. Hogy teljes legyen a kép, kartonpapírból készült kampókeze

is lesz, és persze kalapja is, mint az igazi hajóskapitányoknak. Anett nem akarta elárulni, milyen jelmezben vesz részt a farsangi ünnepen, de elmondta, hogy az elmúlt években volt már vadlány és kalózlány is, egy másik jelmezbálon pedig hawaii lánynak öltözni, amire már megvan a megfelelő ruhája.

Megtudtuk azt is, hogy a farsangi mulatságot a negyedik osztályt vezető tanítónő, **Gellér Erika** és **Grubanov Martinek Emília** tanítónő szervezik és segítik munkájukkal. A telet szimbolizáló bábu elkészítéséhez a tanulók járulnak hozzá, vagyis hoznak szalmát, lyukas zoknit, szakadt inget és egyéb kiegészítőket. Ákosnak még emléke is van egy korábbi farsangi mulatságból, ugyanis a szalmafigura lába nem égett el teljesen és azt megőrizte emlékként. Bár szeptembertől ötödikes diákokat tisztelhetünk bennük, egyhangúan kijelentették, továbbra is szeretnék részt venni a hagyomány ápolásában, a jelmezkészítésben és persze a farsangi mulatságban is.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

Egy gyönyörű kép

1887-ben készült Vincent van Gogh Pacsirta című festménye. Szokatlan látószögből szemlélhetjük ezt a tájrészetet, gabonaföld és tarló találkozását. A hajladozó sárgászöld búzában pipacs piroslik. A kalászkok fölött trillázva emelkedik a magasba egy pacsirta. Az erőteljes ecsetvonásokkal Van Gogh a jelentéktelen dolgok szépségére tanít. Nem festett széles panorámát, de az ég, a gabona és a tarló sávjában azt az erőt érezzük, amely minden természeti jelenséget át- meg áthat.

(Folytatjuk)

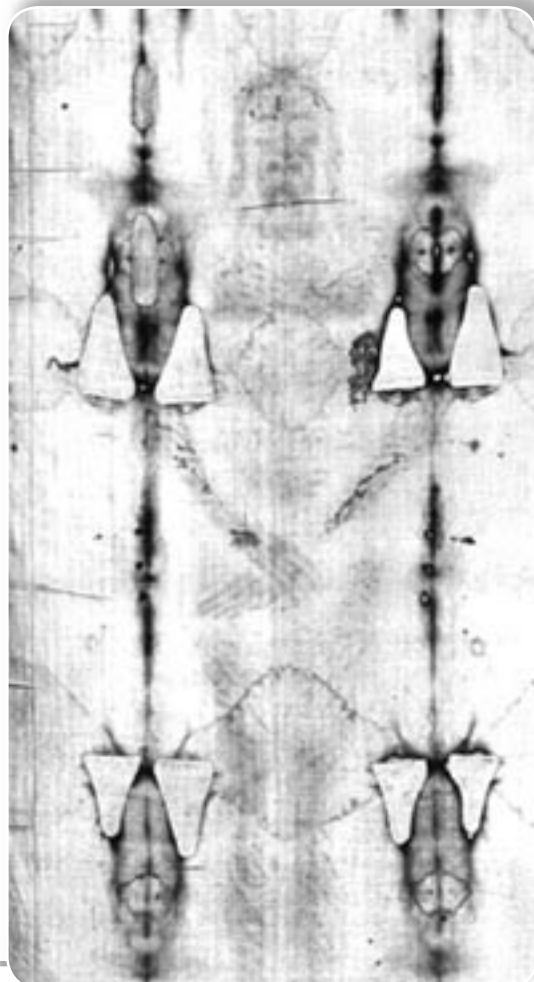
**Vincent van Gogh:
Pacsirta
(1887. Amszterdam,
a Van Gogh-alapítvány
gyűjteménye)**

A torinói lepel

Nincs a keresztényeknek még egy olyan sok vihart kavart ereklyéje, mint a „torinói lepel”. A torinói Szent János-székesegyházban őrzött, csaknem négy és fél méter hosszú és bő egy méter széles textilán szakállas férfi testének képe látható, mintha halványan, nagyon finom mozzulatokkal festették volna rá. A hívők szerint ez az a lepel, amellyel a halott Krisztust letakarták a sírkamrában, és a képen látható férfi a Megváltó lenyomata. A hívek csodálatát csak tovább erősítette, hogy a vászon és a rajta látható rajzolat nem ment tönkre, amikor olajban főzték, sőt túlélte több tüzet is, még olyat is, amitől az ezüstdoboz, amelyben őrizték, megolvadt. A nem hívők persze hamisítványnak tartják, és úgy gondolják, hogy valaki ráfestette a rajta látható képet. A tudósok azonban kevésbé hitetlenek, és több évtizede a technika szinte minden vívmányát bevetve vizsgálják. A lepel rostjai között megtapadt virágpороk elemzésével például bebizonyították, hogy a felismert növényfajok közül néhány csak a Szentföld környékén honos. Ráadásul két virágpormaradvány a másik híres ereklyén, az oviedói szudáriumon is megtalálható, azon a kendőn, amellyel – állítólag – Jézus arcát takarták be eltemetésekor. E két relikvián hasonló vérfoltok vannak, és a vércsoport (AB) is azonosnak mutatkozott.

Egy másik elmélet szerint a leplen látható kép hasonló módon keletkezhetett, mint a mai fotók. Jézus korában már ismerhettek fényérzékeny anyagokat, és az eljáráshoz nincs szükség másra, mint egy sötét szobára, egy lyukra a falon és egy „modellre” a fal túloldalán. A modell alakja a lyukon keresztül bejutó fény segítségével a lepelre vetül, és ott fordított képet alkot, a fényérzékeny anyag pedig kirajzolja az alakot. Ez a jelenség elméletileg lejátszódhatott a sírkamrában, erre azonban nincs bizonyíték.

„Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza.”

ATisza folyóként és vízként egyaránt fontos szerepet tölt be a Tisza mentén élő nép életében is. A néprajzi szakirodalomban a Tisza mente a Tisza alsó folyásának jobb partján Horgostól Titelig húzódó városok és községek területének összefoglaló megnevezése.

Folyóként a Tiszának összekötő szerepe van. Összeköti a népeket, meghatározza az ember életmódját, élelmet ad, foglalkozást biztosít, éteti a hagyományvilágot és a népköltészetet. A Tiszát a folyópart lakói tisztelik, és akkor sem lázongnak, amikor elnyeléssel fenyegeti hajlékukat. Bálint Sándor neves néprajzkutató szerint: „Szeged népének életkedvéhez a Tiszától való szorongás éppen úgy hozzátartozik, mint Nápolyhoz a Vezúv: egyiküknek sem jut eszébe, hogy azért hagyja el szülővárosát, mert a pusztulás rátörhet.”

Az emberiségnek a folyókhoz való ragaszkodása állandó. Bár ismerte a folyó romboló erejét, mégis a folyóvíz közelében telepedett le, mivel a víz biológiai jelentőségét, szépségét a veszéllynél többre becsülte, s hitt mágiikus, természetfeletti erejében.

A Tisza vize a népi táplálkozásban nem is olyan régen még ivóvízként, főzésre alkalmas vízként szolgált. A Tisza vizével oltották szomjukat a halászok, a pásztorok. A halkedvelők úgy vélik, hogy a Tisza vizében főtt halászlé a legfinomabb. A Tisza vizét használták főzéshez az is, aki jó bablevest akart készíteni. A folyó táplálékot is adott. Híresek voltak a zentai halászok, név szerint a Balogh, Csábi, Gulyás, Győri, Fazekas, Ferenczy, Kővágó, Kincses, Kis Jovák, Ollai, Petrovics, Pohárkócs, Tripolszki és Újvári családhoz tartozók.

A fő halászdényben minden ember tudott halat fogni. Még a szélvizek lecsapolása előtt, például a Nagy-éren kézzel fogták a halat, s hordták haza zsákszámba. „Annyi hal vót, hogy rettentő - mesélte a 91 éves Lőrinc Imre bácsi. - Legénykoromban édesapámmal és ismerőseivel egy alkalommal hat lovas kocsi rakunk meg hallal, lett úgy 5 mázsa, úgyhogy még a disznók is hallal etették.”

A Tisza szabályozása után azonban hirtelen megcsappant a halállomány.

Nem is olyan régen, szüleink, nagyszüleink idejében a nyári melegekben még nem fürödni mentek a Tiszára, hanem inkább mosni a kenderből, lenből szőtt ruhákat. A 19. század végén és a 20. század elején bizonyára nem csak a Tiszaparton lakók mostak a folyóban, hanem minden zentai asszony. A kilúgozott ruhát a folyó vizében mosósulyokkal addig sulykolták, amíg csak szürkés levelet eresztett.

Az év első rituális mosakodását, fürdését a néprajzi szakirodalom a húsvét előtti péntekre, azaz nagypéntekre teszi. A lányok otthon tisztálkodtak, csak a fiúk mehettek a Tiszára. Kuklis Ilona néni szavai is megerősítik ezt: „Anyám mindig mondta nekünk - mert hát öten vótunk, lányok -, hogy a bátyátok mehet a Tiszára fürödni, de

nektek itthon a teknő. Nem fogja nézni senki se a lábatok szárát!”

A szabad folyóban való fürdés veszélyekkel járt. A század eleji zentai újságban, a Zentai Függelenség 1906. július 27-i számában felhívják a fürdőzők figyelmét, hogy tartsák be a tiszai fürdőháza vonatkozó rendőrkapitánysági rendeletet, melyben egyebek között ez áll: „Úszni nem tudóknak vagy kevésbé úszni tudóknak - kortekintet nélkül, - úszni tudóknak 16 éven alól a szabad Tiszában fürdeni egyáltalán tilos. A Tiszát átúszni csak csolnak kísérettel engedtetik meg. A hídlábakhoz leúszni - miután ott a Tiszában veszélyes örvények vannak - mindenkinek tilos.”

A zentaiaiak tehát a fürdőházban, majd később a homokkal feltöltött, hivatalosan kijelölt helyen strandolhattak. A cséplés vagy más nyári mezőgazdasági munka után, ha alkalom adódott, a fiatalok megfürödtek a Tiszában, így felfrissülve, tisztán mentek haza. A lányok ruhástul, illetve kombinéjukat magukon hagyva mentek be a vízbe. Aki gyerekkorában nem tanult meg úszni, felnőtt korában már nem is próbálkozott vele. Nem kell csodálkozni, hogy a jól ismert, tapasztalt halászok között is volt, aki nem tudott úszni. Megtörtént az is, hogy a halász a ladikból kiesve a folyóban lelte halálát.

Annak idején az úszni nem tudóknak szíjjal két-három kiszáradt kabakot csatoltak hátításként a vállára. Később erre a célra kabaktök helyett néhányan, bádogból készített dobot erősítettek a hátukra. Az idősebbek közül sokan így tanultak meg úszni gyerekkorukban. Mások a szülők, az ismerősök, az úszótanár segítségével úgy gyakorolták az úszást, hogy a derekukra kötött kötél végét egy ladikban ülő felnőtt fogta. A harmincas évek végén néhányan már úszógumival próbálkoztak. Kovácsné Bíró Cecília mesélt erről. Annak idején, amikor a csókai Léderer-birtokon komenciára dolgoztak, a nyári ebédszünetben fürödtek.

Egyébként az úszástudás felnőttet, gyermeket egyaránt merészebbé, de ugyanakkor óvatosabbá is tett, ezenkívül az úszónak biztonságot jelentett. A paraszti úszástechnika a versenyúszástól, a szakszerű úszásoktatástól alapvetően különbözik. Arra épül, hogy a víz szembe, szájba, orrba, fülbe ne kerüljön, akárcsak az állatok úszásánál. Az úszás tanításánál szokás volt emlegetni a ló, a tehén vagy a kutya úszását, amely állatoknak a fülébe, orrába a víz be nem mehet.

Nagy Abonyi Ágnes: A Tisza és a Tisza vize a népszokásokban és a folklórban Zentán és környékén (Részlet)

Tiszavirágzás

Az egynapos rovarok közül a tiszavirág, más néven kérész (*Palingenia longicauda*) Európában a legnagyobb méretű. A kérészek három évig lárva alakban élnek a Tisza és a mellékfolyói alföldi agyagos szakaszain, így megyénk Tisza-parti településein is. A harmadik év júniusában 10-12 cm hosszúságot is elérve, egy-egy élőhelyen, ugyanazonokon a napokon, ugyanabban az órában bújnak elő a víz alatti partfenéki rejtékükből a kérészek. Ilyenkor a vizet elhagyva levedlik magukról a három éves fakó lárvaburkukat és arany színű rovarként egyszerre több ezren röpködnek a Tisza vize felett. A nőtény és a hím rovar párosodása után a nőtény lerakja a petéit, majd a hímmel együtt a vízbe hullanak és elpusztulnak, de utódaik a folyó élővilágát gyarapítják, táplálják. E jelenség minden évben csupán néhány napig tart.

Az őshaza (2.)

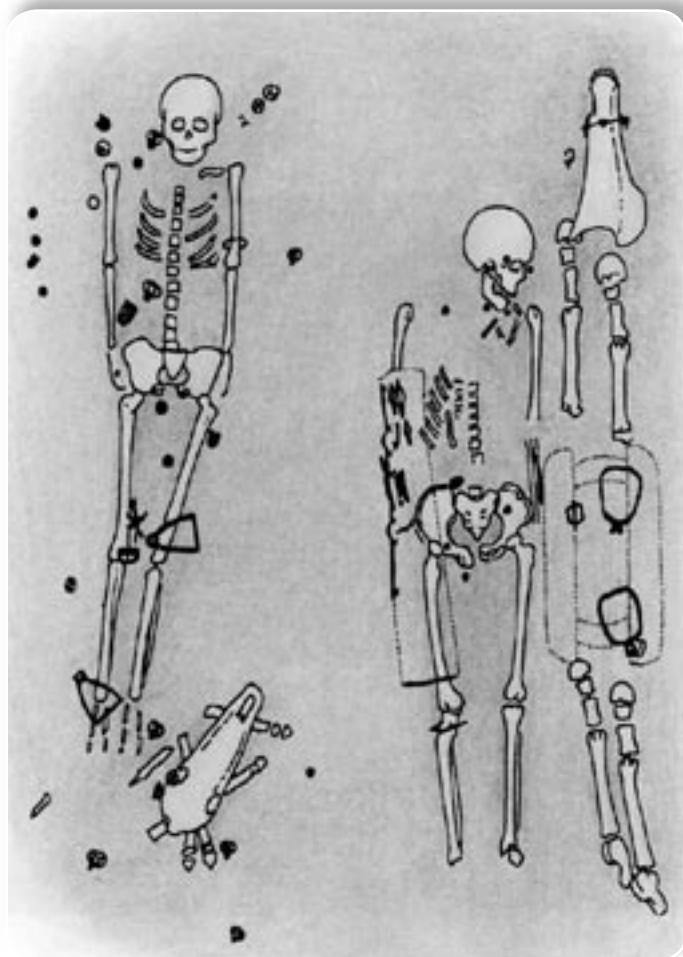
Az ugor közösség felbomlásának egyik legfontosabb okát abban jelölhetjük meg, hogy a bronzkor végén és a vaskor elején Eurázsia óriási pusztaságain – Belső-Ázsiától a Duna-deltáig – újfajta gazdálkodási mód terjedt el, a vándorló-legeltető állattartás. A szárazföldi területeken a folyók délebbi szakaszánál lévő téli szállásról tavasztól az állatokat a folyó mentén az északbabi, nyári legelők felé terelték, majd a nyár végétől megindultak vissza a téli szállásra, amely környékén az állatokat átteleltették. A gabonát a kirajzás előtt, tavasszal vetették el, s a nyár végén – viszatértük után – aratták le.

Az ugor szállásterület déli részein élő ősmagyarság a Kr. e. I. évezred közepén bizonyára áttért a nomád gazdálkodásra, északbabra élő nyelvrokoni (a vogulok és osztjások elődeinek jelentős része) pedig az Ob mentén északbabra vándoroltak.

Az ősmagyarság szállásterülete az Irtis–Tobol folyók vidékén lehetett.

A régészeti leletek alapján ítélve tehát az ősmagyarság élénk kereskedelmi kapcsolatokat tartott fenn a sztyeppe közelebbi és távolabbi területeivel, műveltsége az eurázsiai puszták színeit öltötte magára. Életmódja már ekkor eltávolította az északbabra lakó nyelvrokonaitól. Nem csodálhataló hát, hogy jóval később az arab és európai írott forrásokban tipikus nomád népként jelenik meg, s ugyanazokkal a jellemvonásokkal ruhazzák fel, mint a tágas pusztaság többi népességét.

A nomád életmód, természeténél fogva, sokkal mozgékonyabb volt, mint a földművelő népeké. E társadalmak létalapját túlnyomórészt az állatállomány alkotta, annak elvesztése vagy erős megcsappanása éhhalállal fenyegetett. A különösképp zord telek vagy pusztító szárazságok arra kényszerítették e népességeket, hogy kedvezőbb természeti adottságú új szálláshelyet keressenek maguknak. Ugyancsak helyváltoztatásra kényszerítette őket a külső veszedelem is, hiszen a fegyveres támadás szintén az állatállomány elvesztésével, a pásztorok szolgástorba süllyesztésével járhatott. Ez a körülmény magyarázza a nomádok gyakran emlegetett „harciaságát” is. Állandóan készen kellett ugyanis lenniök állatállományuk – vagyonuk – védelmére, hiszen még egy ellenséges rajtaütés is az állatok jó részének elhajtásával végződhetett. A 13. században a sztyeppén átutazó Carpini és Rubruk szerzetesek ámulva tapasztalták, hogy a nomád kunok körében még a fiatal nők is igen jól

Honfoglalás kori lovas temetkezések

lovagolnak, s kitűnően bánnak az íjjal. A fiatal nők ugyanis szintén kötelesek voltak mindaddig hadra kelni a szállásföld védelmében, amíg férjhez nem mentek.

Nem tudhatjuk pontosan, milyen események készítették őket Irtis–Tobol vidéki ősi szálláshelyük elhagyására.

Az ősmagyarság is kimozdult (bizonyára kénytelen volt kimozdulni) nyugat-szibériai szállásairól. Ők ugyanúgy nyugat felé vették útjukat, mint számos más szomszédjuk, köztük a nyelvrokoni ősvogulok említett csoportjai, akik majd a Káma mentén észak felé húzódtak. A magyarság valószínűleg délről megkerülte az Urál hegységet, s a mai Baskíria területén vert újból tanyát. Lehetséges azonban, hogy útjuk az Urálon át vezetett. E mintegy két és fél ezer kilométeres hegyláncolat ugyanis nem oly zord úti akadály, mint ahogyan a térképre pillantva gondolnánk. Zömmel lekopott röghegység ez, amelynek nagy részén az átkelés semmiféle nehézséget nem jelent. Déli nyúlványának hegyei magasabbak csupán, de az átvonulás elé itt sem gördül különösebb akadály. Földrajzi értelemben tehát őseink valamikor az 500 körüli évtizedekben átlépték Ázsia és Európa határát.

Díszített öv aranyozott ezüst veretekkel a 12–13. századból

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Január 31.

Ma Marcella, János, Lujza, Péter, Ludovika, Geminián napja van.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinisított alakjának a női párja. Jelentése hírnév, háború.

1918. január 31. (90 éve történt)

Oroszországban bevezették a naptár-reformot. E naptól a Gergely-naptárt használták, ezért január 31. után február 14. következett.

1990. január 31. (18 éve történt)

Megnyitották az első McDonald's éttermet Moszkvában.

Február 1.

Ma Ignác, Kincső, Brigitta napja van.

Ignác

Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése tűz.

Kincső

Jókai Mór névalkotása, A jövő század regénye című művében. Ott helynév, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, amelynek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu. Ennek a forrása a King Csou ókori kínai tartománynev. A játékos alkotású irodalmi helynévből a 20. században női név lett. Jelentése számomra ő a kincse.

2000. február 1. (8 éve történt)

A Tisza élővilágának emléknapja. 2000. június 16-án nyilvánította a Magyar országgyűlés ezt a napot a Tisza emléknapijává. **Nálunk is jó lenne bevezetni.**

1878. február 1. (130 éve történt)

Megszületett Hajós Alfréd úszó, az első magyar olimpiai bajnok. Hajós Alfréd úszó, labdarúgó, építész, az 1896-os athéni olimpián szerezte Magyarország első és második olimpiai aranyérmét gyorsúszásban 100 és 1200 méteren. A debreceni Aranybika Szálló, valamint a margitszigeti Nemzeti Sportuszoda az ő műve, ez utóbbi a nevét is viseli.

2003. február 1. (5 éve történt)

Lezuhant a Columbia űrrepülőgép, a feldezertén utazó mind a hét űrhajós életét veszítette. A vizsgálatok szerint a baleset a felszállás során megsérült külső borítás miatt történt a leszálláskor.

Február 2.

Ma Karolina, Aida, Gergely, Johanna, Áron, Mária, Brúnó napja van.

Áron

Bibliai név, talán héber eredetű, a jelentése: ihletett, tisztánlátó, vagy: a bátorság hegye.

1943. február 2. (65 éve történt)

Döntő jelentőségű szovjet győzelemmel véget ért a sztálingrádi csata.

1947. február 2. (61 éve történt)

Megszületett Farrah Fawcett színésznő (Charlie angyalai, Ágyúgolyóútam, Dr. T és a nők).

1970. február 2. (38 éve történt)

Meghalt Lord Bertrand (Arthur William) Russell angol filozófus, matematikus, közéleti személyiség. Művei: Az emberi

tudat kiterjedése és határai, A matematika elemzése, Az elme elemzése, Jelentés és igazság.

Február 3.

Ma Balázs és Oszkár napja van.

Balázs

Latin, magyar eredetű név, jelentése királyi. Más magyarázat szerint az ismeretlen eredetű latin Blasio családnévből származik.

Oszkár

A régi germán Ansgar névből származó angol és skandináv névből ered. Elemének jelentése isten(ség), dárda. Északi germán eredetű jelentése jó dárda. Ír-kelta eredetű jelentése szarvast kedvelő.

1200. február 3. (808 éve kezdődött)

Balázsjárás: Balázs-napi szokás a balázsolás (Balázs püspök ünnepe): a torokfájásokat parázsra vetett alma héjával megfűstölik, hogy ezzel a fájdalom, betegséget okozó gonoszt elűzzék. Balázs (a diákok patrónusa) és Gergely (I. Gregorinus pápa) napja volt az iskolások ünnepe. Ilyenkor a diákok házról házra járva jelmezesen vonultak fel, adományokat gyűjtöttek az iskolának és új diákokat toboroztak.

1468. február 3. (540 éve történt)

Meghalt Johannes Gutenberg (eredeti nevén Glensfleisch), német nyomdász. Az ő találmánya a fémbeöntött, mozgatható és cserélhető betűkkel való könyvnyomtatás. Eredetileg aranyműves volt, 1440 körül kezdett kísérleteiben a fémmegmunkálást és a nyomtatott termékek tömegtermelését kötötte össze. A híres Gutenberg-biblia 1455 körül készült el azon a sajtón, melyet Gutenberg talált fel. Egy-egy példánya 1284 lapos, kéthasábos, minden hasábjában 42 sorral. Minden oldalhoz körülbelül 2500 külön betűt, nyomdai jelet használtak fel, melyet kézzel készítettek és állítottak össze.

1881. február 3. (127 éve történt)

Makón megszületett Galamb József gépészmérnök, a Ford Motor Company főmérnöke, a T-model megalkotója. Rövid ideig a diósgyőri vagongyárban dolgozott, majd az aradi MARTA (Magyar Automobil Rt. Arad) gyárban a gépkocsigyártást tanulmányozta. 1903 végén költözött az USA-ba. 1905-ben Henry Ford detroiti üzemében lett mérnök. 1908-ban kezdték gyártani az általa

konstruált T-Fordot, amelyet a szellemes tervezés, ötletes technikai megoldás és megbízhatóság jellemezett. Az ő elképzelései alapján szervezték meg a gépkocsik futószalagon való gyártását. 1981-ben táblát avattak emlékére Makón, később szobrot is, végül iskolát neveztek el róla.

1757. február 3. (251 éve történt)

Megszületett Kitaibel Pál természettudós, egyetemi tanár, a Kárpát-medence tudományos felfedezője. Foglalkozott az akkori Magyarország állatvilágával, ásványával és ásványvizeinek vizsgálatával. Figyelme kiterjedt a meteorológiai viszonyokra és a táj ökológiájára is.

Február 4.

Ma Ráhel, Csenge, Jára, Jarmila, Johanna, Andrea, Veronika, Janka, Róbert, András, Gabriella, Gilbert napja van..

Ráhel

Héber eredetű bibliai név, jelentése bárány, anyajuh.

Janka

Héber-görög-latin-magyar eredetű név, a Johanna változata, ami a János férfinév női párja. Jelentése Jahve megkegyelmezett, Isten kegyelme, Isten kegyelmes.

András

Görög eredetű bibliai név, a latin Andreas névből származik. András apostol Jézus első tanítványa, Szent Péter testvére volt. Jelentése férfi, férfias.

1957. február 4. (51 éve történt)

Először adtak el táskairógépet.

1938. február 4. (70 éve történt)

Hitler Adolf teljes ellenőrzése alá vonta a német hadsereget, és híveit helyezte a kulcspozíciókba.

1746. február 4. (262 éve történt)

Mereczowscyknában megszületett Tadeusz Andrzej Bonaventura Kosciuszko lengyel tiszt és szabadságharcos, aki harcolt az észak-amerikai függetlenségi háborúban is.

Február 5.

Ma Ágota, Ingrid, Kolos, Albin napja van.

Ágota

Az Ágáta régebbi magyar formája, mely a görög eredetű Agatha névből származik. Jelentése: a jó.

Ingrid

Északi germán eredetű, összetett név. Az első elem Ingwio germán istenség nevét rejt, a második elem jelentése: lovas, lovaglós, vagy: szép.

Kolos

Régi magyar személynév. A német Klaus névnek a magyar formája, ez pedig a Nikolaus (magyarul: Miklós) név rövidülése. A Kolozsvár helynév első eleme is valószínűleg a Kolos személynévből származik. Jelentése: az iskolához tartozó, tanító, tanuló.

1860. február 5. (148 éve történt)

Kner Imre és Izidor

Megszületett Kner Izidor nyomdász, könyvkiadó, a művészi könytervezés és könyvnyomtatás úttörője. Utóbbi ma is nyomdát működtetnek, Gyomai Kner Nyomda néven, s ez a szép és minőségi kiadványok szinonimája Magyarországon.

1937. február 5. (71 éve történt)

Charlie Chaplin bemutatta első hangosfilmjét, a Modern időket.

1878. február 5. (130 éve történt)

Megszületett Andre-Gustave Citroën francia autógyárás.

Február 6.

Ma Dóra, Dorottya, Títusz, Dorina, Réka, Gara, Tódor, Amand napja van.

Dorottya

Görög eredetű név. Jelentése Isten ajándéka. A magyar név a latin Dorothea változatból származik.

Réka

Török, hun, magyar eredetű név, a mondákban Attila feleségének a neve. Jelentése ismeretlen. Más magyarázat szerint, Ótörök eredetű, így az Arikan névből származik, jelentése tiszta úrnő.

Gara

Török eredetű név, jelentése héja, fekete.

Tódor

A Teodor név magyar rövidülése, amely görög eredetű név. Jelentése Isten ajándéka.

1932. február 6. (76 éve történt)

Megrendezték az első kutyaszánhúzó-versenyt.

1909. február 6. (99 éve történt)

Megállapodott Osztrák–Magyar Monarchia és Törökország Bosznia-Hercegovina elfoglalásának kérdésében. Törökország lemond Bosznia-Hercegovina területéről 54 millió korona kártérítés fejében, valamint a Monarchiának biztosítania kell a mohamedánok szabad vallásgyakorlatát az elfoglalt területen.

A nyúl

A nyúl a gyáva állatok közé tartozik. Származására nézve csak annyit tudunk, hogy nem a núbiai párdüctől ered. Elemi iskolai tankönyveink szerint a nyúlt nyúlnak fűért nevezik. (Nem tetszik érteni? Pedig így van, lásd: Miért nyúl a nyúl? – Fűért!)

Van erdei nyúl, mezei nyúl és házinyúl és kísérleti nyúl. A nyulat már a régi görögök és rómaiak is ismerték s ők még igen bátor állatnak tartották, aminthogy az is volt; bátorságát a nyúl akkor vesztette el, amikor arról értesült, hogy Schwarz Berthold feltalálta a puskaport. Mindjárt tudta, hogy ebből baj lesz. Ettől kezdve bátorsága a különböző lőfegyverek feltalálásával és tökéletesítésével szoros kapcsolatban folyton-folyvást fogyott, annyira, hogy ma már a nyúl oly gyáva állat, hogyha szegény fegyvertelen nyúl létére meglát egy fegyveres vadászt, a leggyávább módon elfut előle, ami bizony nem válik dicséretére.

A nyúl fűvel táplálkozik, ami nem is lehet olyan rossz: elvégre mis is eszünk fűvet, csak nem akarjuk beismerni, s ezért azt mondjuk rá, hogy spenót.

A nyúl táplálkozásán és szaporodásán kívül állandó félelemmel foglalkozik ami – tudjuk mindnyájan magunkról – nem tartozik a legkellemesebb szórakozások közé.

A nyúl igen hasznos állat, egyrészt azért, mert kártékonyasága által, ha nagyon elszaporodik, kárt tesz a szomszéd vetésében, s ez tiszta haszon, másrészt azért, mert igen jó a húsa.

A nyúlnak különösen jellemző sajátságai nincsenek, amilyen szürke a színe, olyan szürke az egész egyénisége, éppen ezért szükség esetén helyettesíthető más állattal, például macskával. Hogy kitűnően tud futni, ebben – pláne olyan gyáva állat részéről – semmi csodáltnivaló nincsen, de próbálna meg a víz alatt úszni,

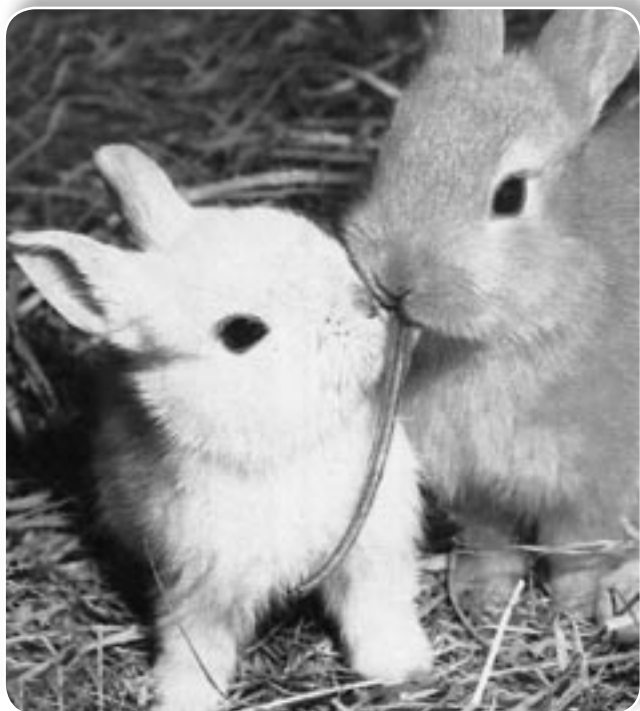
vagy turbékolni, esetleg lovagolni, vagy kesztyűbe dudálni. Mindezt nem tudja a nyúl, sőt még azt sem ő mondja, hogy pity-palatty, szóval egészen tehetségtelen állat.

Talán még a házinyúl alkalmas arra, hogy érdeklődésünket felkeltse őrült szaporasága által, és az által az ártatlan kedélyre valló tulajdonsága által, hogy néha a saját kölykeit megeszi.

Kivételesen előfordul a nyulak közt is bátor egyéniség; egy vadász beszélt egyszer ilyen bátor nyúlról, amely, amikor ráfogta a puskáját, és célba vette, felállt a két hátsó lábára, és a jobb első lábával – mintegy a mutatoujjával – megfenyegette a vadászt, mintha ezt akarta volna mondani: „Nana, te haszontalan! Nem szégyelled magad!?”

A vadász elejtette a puskáját, elfutott a rettentő lélekjelenléttel bíró nyúl elől, sőt, nem szégyellte bevallani, ha már ennyi megtörténhetett, többször vissza is lesett, vajon nem kapja-e föl a nyúl a puskát, és nem lö-e utána. Komoly természettudósok különben az egész történetet légből kapott koholmánynak minősítik, éppen így nem hiszek abban az elterjedt mesében sem, hogy egyes elszánt nyulak a vadászok közt mérgezett tűkkel járkálnak, és meg-megszúrák a puskájukat. Hogy mi mindent össze is hazudnak a vadászok, s általában az emberek mostanában!

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

A nyuszi kistestvére

A törpenyulat a füléről könnyen föl lehet ismerni, ugyanis jóval rövidebb, mint a rokonáé. Hallása mégis éppen olyan jó. Ha jókedvű, hanggal jelzi: hangja galambturbékolásra emlékeztet. Az orra, illetve a szaglása sokkal fontosabb számára, mint a hallása. Az álla alatt és a testének hátsó részén található mirigyei jellegzetes szagot bocsátanak ki, így a törpenyúl, a kutyákhoz hasonlóan, megjelöli a sajátjának tekintett területet: az asztal lábától kezdve, amely mögött szívesen bujkál, az etetőedényéig. Szereti, ha simogatják, rettentően élvezi, ha valaki az ölébe veszi és úgy cirógatja a bundáját.

Házi kedvencként több mint ötven éve tartanak törpenyulat. Öt különböző fajtája ismert, szőrük színe többféle. Egy-két sárgarépa segítségével megszeliíthető, de vigyázat, nem szabad túletetni, mert csak az a tapsifüles számít törpenyúlnak, amelyik nem éri el a másfél kilót. Ha türelmesek vagyunk, még arra is megtaníthatjuk, hogy ha szólítjuk, odaugráljon a lábunkhoz.

A növényi élet tükre

A levél

Fenyő

A madarat tolláról, a növényt leveleiről lehet felismerni. A levelekben a természet végtelen változatossága tükröződik. Ennek köszönhetően tudják ellátni a rájuk háruló életfontosságú feladatokat. A levelek nem a lélek, hanem az élet tükrei, nélkülük a növény halálra ítéltetett.

Az élő természet sokféleségét többnyire a fajok számával mérik. A fajok viszont külső és belső tulajdonságaik, illetve genetikai kódjuk alapján különböztethetők meg egymástól. A növények meghatározása látványlag tavasszal és nyáron a legkönnyebb, mert a virágok mellett a zöld levelek milliárdjai sarjadnak hajtásaikon. A rokon fajok megkülönböztetése azonban még a levelek segítségével sem könnyű.

A hajtásos növények levelei méretükben, alakjukban, tagoltságukban, színükben, erezetük mintájában, szőrözöttségükben, függelékeikben és feladatukban jócskán különböznek egymástól. A levelek között óriások és törpék egyaránt vannak. A legnagyobb tagolatlan levelet alighanem Borneó tengerparti mocsarainak trópusi erdeiben egy **kontyvirágféle** fejleszt. Ez akár a háromméteres átmérőt is elérheti, ekképp óriási felülete több fényt felhasználhat. Tájaink növényei közül a **bojtorján** levele a legnagyobb, akár egyméteres is lehet.

A másik véglet a levelek miniatürizálódása. Ez a növények egyik védekezési módja a hideg ellen. Az egymáshoz préselődött tömött halmokban növe, ún. párnánövények (a magashegységekben gyakori **kötörőfüvek**, bizonyos **szegfűfajok**) a párna belsejében megrekedt levegő hőszigetelő hatását használják ki a fagyban, miközben lebontó folyamataik révén még növelik is közvetlen környezetük hőmérsékletét. A taszmániai párnánövények távolabbról moháknak lát-

Sulyom

szanak, csak nagyítóval láthatók igen apró leveleik és virágaik. Bizonyos növényeknek, főleg **sivatagi cserjéknek** (*Haloxylon aphila*) pedig hiányoznak a leveleik. A **kaktuszok** levelei pedig a törzsfajlás során tüskékké alakultak. Ezek a növények így módon is igyekeznek csökkenteni a vízleadásukat.

A levelek alakja a természet végtelen változatosságát tükrözi. Az egyszerű tojásdad formától a hosszúra nyúlt lándzsa alakon át a karéjosított és csipkézett szélűekig szinte minden forma előfordul. Annyira csipkézett növények is vannak (**hécics**, **édeskömény**), hogy a levelük inkább rojthoz hasonló. Bizonyos levelek akár háromdimenziósak is lehetnek, vagyis a főér mellett nemcsak kétoldalt, hanem lefelé is áll egy lemezük (*Onopordum*). A **fenyők** levelei igazi különlegességek. A különböző hosszúságú tűk belsejében egy vagy két szállítónyaláb fut végig, a gyantavezetékek sem ritkák.

A levelek magánosan kis csoportokban vagy összetett leveleket alkotva is állhatnak. Származásuk összetett levele van például a kórisfának és az akácnak, míg tenyeresen összetett levelű a **szamóca**, a **vadgesztenye** vagy a **hunyor**. Szinte minden levél szerkezetében felfedezhető valamilyen szimmetria. Ez leggyakrabban kétoldalas, vagyis a levél

egyik oldala olyan, mintha a másik tükörképe lenne. Olykor aszimmetrikus formák is előfordulnak. A **szilfák** leveleinek egyik oldala olyan, mintha nagyobbra nőtt volna a másikonál. Bizonyos leveleknél a levélnyel nem a lemez szélét köti össze a szárral, hanem alulról csatlakozik a lemezbe, és a levél apró esernyőt formáz (sarkantyúka).

Más növények különböző alakú leveleket növesztenek fiatalabb és idősebb korban. Ilyen felemás levelű növény a **borostyán**. Míg fiatal, kúszó hajtásain ötkeájú, sötétzöld, foltos levelek nőnek, addig az idősebb, virágzó hajtásokon szív alakú levelek láthatók. A **filodendron** fiatal levelei épek, de a később képződők osztottak, néhol a levél fejlődése során meginduló szövetelhalások következtében lyukacsosak. A vízinövények között vannak olyan fajok, amelyeknek még a víztükrök alatti és feletti levelei is különböznek (**víziboglárka**, **sulyom**) egymástól. A sulyom vízen úszó levelei háromszöget formálnak, csipkézettek, míg a víz alatt lebegők hínárra emlékeztetnek. Efféle felemáslevelűség a fáknál (pl. a **nyírfánál**) is előfordul, de a trópusi óriásfáknál kifejezetten gyakori. Ez utóbbiak csemétéi hatalmas, néha fél-egy méteres karéjos levelekkel kezdik életüket, majd a sok évvel később felcseperedő fa tenyérnyi méretű, bőrszerű, viaszos leveleket fejleszt. Ez a változás teszi lehetővé a különböző fényviszonyokhoz való alkalmazkodást: fénybegyűjtést az aljnövényzetben, az erős fény és a vízvesztés kivédését a lombkoronában.

Kaktusz

RÜGYFAKADÁS

Rossz jegyet kaptam

Ma boldogan indultam iskolába. Nem is gondoltam, milyen rossz napom lesz...

A tanító néni belépett a terembe. Azt mondta:

– Gyerekek, ma matekdolgozatot írunk!

Nem tudtam, hogy jól csinálom-e a feladatokat, s amikor megkaptuk kijavítva a füzeteket, megnéztem hányas.

– Egyes? – csodálkoztam.

Hogy kaphattam egyest? Ekkor a kampós szomorúan szólt hozzám:

– Hogy kaphattál engem, hisz jól tanulsz, és ez könnyű dolgot – mondta sorjában.

– Lehet, hogy neked könnyű, de honnan tudod, hogy nem nehéz, hiszen te vagy a legrosszabb jegy? – kérdezősködtem gondterhelten.

– Lehet, hogy nem vagyok jó mindenben, de a matematikához értek – feleltem az egyes gúnyosan.

A tanítónő kijelentette, hogy javítást írunk. Amikor végeztem, beadtam a füzetet. Erre is jegyet adott, és ez már ötösré sikerült. Vele is társalogtam egy ideig.

– Ugye, jobb ötöst kapni? – kérdezte vidáman, és még táncolt is hozzá.

– Jobb! Sokkal jobb! – kiáltottam.

Bár az egyessel is összeharagtam, azért szeretem a jó jegyet is, sőt nagyon szeretek jó tanuló lenni.

Samu Ágnes, 4. osztály
Miroslav Antic iskola, Palics

Ha én tanár lennék

Én, mint tanár. Elég elképzelhetetlen. Legalábbis számomra.

Először is azt találnám ki, hogy milyen tanár lennék. Hát a torna ki van zárva. Leginkább a matematika felé hajlok, de a kémiát is szeretem.

Ha számtantanár lennék, biztosan nem úgy tanítanék, mint egykori tanárnőnk. Nem tudom miért nem szerettük, de nem tudta úgy előadni az anyagot, hogy megértsük. Nála csak pár tanuló értette meg a matekot, köztük én is, de mi sem mindig. Néha megtörtént olyan eset is, hogy jobban kiszámoltuk a feladatot, mint a tanár. Ekkor azzal mentegetőzött, hogy próbára tett minket.

Legjobb tudásatadónk a hatodik osztályban volt. Akkor huszonnégy gyerekből tíznek volt ötöse matekból. Ő olyan kedvességgel, határozottan adta elő a tantárgy anyagát, hogy szinte mindenki megértette. Persze akkor is voltak kivételek, de ők is átjutottak a hetedikbe. Pótvizsgával vagy anélkül. Csak azok a tanulók buktak meg, akik más tantárgyból is rosszul álltak.

Én is valószínűleg ilyen tanár lennék. Bőven és érthetően előadnám az anyagot, de vissza is kérném ugyanúgy. Ha valaki nem ért valamit, akkor addig magyaráznám neki, míg végleg a fejébe nem megy. Ellenőrzőre nem adnék nehéz feladatokat, csak könnyűeket, de nagyon szigorúan osztályoznám. Legalább hatvan százalék kell a kettesért, és kilencvenöt az ötösért.

Én valószínűleg ilyen tanár lennék, mert mást nem tudnék elképzelni.

Vígh Szilveszter, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A megértés, a jóság és az emberszeretet iskolája

Nálunk, Doroszlón sajnos elég kevés diák van. A legnagyobb létszámú osztály 12 tanulóból áll. A mi osztályunkban négyen vagyunk.

Mivel kevesen vagyunk, nagy a megértés köztünk. Igaz, van, amikor nem értünk egyet, de gyorsan megoldjuk a problémát. Amikor valamelyikünk bajban van vagy nincs jó kedve, mindig felvidítjuk, segítünk egymáson. Sokszor beszélgettünk már arról is, hogy olyan a viszony köztünk, mint egy testvér között. Néha megdöbbenünk, amikor gyerekeket látunk veszekedni vagy verekedni. Nekünk ez furcsa, mivel mi nem viselkedünk így egymással.

Sajnos, a faluban sok ember úgy él, hogy valamelyik szomszédjával haragban van. Nem szeretem azt, amikor az utcán kiabálnak egymásra. Szerintem ez az ő dolguk, nem az egész utcáé. Ilyenkor nem értem meg, miért nem lehetne az udvarban vagy a házban megbeszélni a vitás dolgokat. Már azon is gondolkodtam, hogy kellene egy iskolát nyitni az ilyen emberek számára, és megtanítani őket arra, hogy nem érdemes senkivel sem haragban élni. Hála a jó istennek, én nem vagyok haragban senkivel. Ha véletlenül megbántok valakit, rögtön bocsánatot kérek. Szerintem ez így helyes.

Ha az országban az emberek közötti viszonyon lehetne változtatni, én azt szeretném, hogy senki ne legyen haragban senkivel.

Sajti Tamara, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Interjú az öcsémmel

(Mint egy dzsungel, olyan a nappalink. A polcok, mint óriásfák, úgy magasodnak a cserjékhez hasonlítható asztal, kanapé, hintaszék fölé. A televízió vízesés látványát kelti – főleg amikor a Discovery Chanel megy rajta... Az asztal fölé, mint egy bokrot legelő elefánt, úgy hajol egy nyolc-kilenc éves gyerek. No, ez az öcsém. Tóth István. A negyedik, aki a családban ezt a becses nevet viseli. Barátoknak Tyutyu. Imád játszani.)

– Milyen volt a csütörtök esti fellépésed!? Elégedett a gitártanárod?

– Szerintem biztos. (Vállat von. Eppen rajzol. Valami mutáns állatot. Leteszi a ceruzát.) Igaz, kétszer-háromszor elrontottam... de remélem, a közönség nem vette észre.

– Milyen darabot is játszottál?

– Valami Quadrille-t. Azt hiszem, egy H-betűs zeneszerző írta... Várj! Megnézem a kottában. (Kirohan. Hallatszik, amint a másik szoba ajtaját bevágja, kihúzza a fiókját, kútszokdik, majd kis idő múlva visszaszalad.) Azt mondja... (lapozza a kötetet) ö... izé... nem tudom kiolvasni! Kata, segíts!

– Á! Haydn?

– Az. (Leteszi a kottáját, és újra elkezd rajzolni. Látszólag nagyon belemélyedt.)

– Mennyit szoktál gyakorolni?

– Naponta fél órát. Kivéve hétfőgén. Akkor számítógépezek. (Elvigyorodik.)

– Mit szoktál csinálni a gépen?

– Természetesen a Google Scetchup nevű játékot! (A nevet felkiáltva hangsúlyozza. A kezét fel is emeli, ezzel a játék iránti szeretetét fejezi ki.)

– Meséj erről a játékról!

– Igazából ez nem játék, ez egy program, amit a gépészeknek szántak. (Hatásszünetet tart, majd gyors beszédtempóval folytatja.) Lehet vele házakat, állatokat, robotokat készíteni. A múltkor például egy krokodilszerű hullőt terveztem. A fejénél kezdtem, a körvonalát kis ívekből raktam ki. A pikkelyeit háromszögekből rajzoltam meg, amiket aztán egyenként festettem ki zöldre. Sokáig tépelődtem, milyen árnyalatú legyen (beletúr barna hajába), de aztán a sötét mellett döntöttem.

– Mik ihlettek erre a lényre?

– Tudod má, voltunk ezen a dinókiállítás...

– Mi tetszett legjobban a múzeumban? (A kiállítás a budapesti Természettudományi Múzeumban volt Patagónia Óriásdinói címmel.)

– Hát a dinóürülék! Olyan nagy volt, és olyan...

– Bocsi, de inkább másik kérdést teszek fel... egy pillanat! Mit keres a latin szótár az asztalon?

– Ja, ez? (Kihúzza magát.) Ha papírra kézzel rajzolok valami mutáns állatot, akkor elnevezem először magyarul, majd megnézem a latin nevét a szótárban. Tudod, mint a tudósok. Például rajzoltam egy olyan lényt, ami félig kutya, félig medve. (Barna szemé közben mindjobban csillog.) Elneveztem Medvekutyanak, külön megnéztem a szótárban a 'medvét' és a 'kutytát', így lett az élőlény Ursus Canis.

– Értem. Ha nagy leszel, mi szeretnél lenni: kutató vagy gépész?

– Hát gépész! És majd az adai Műszaki Középiskolába fogok járni! (Mondja határozottan, eltökélten.)

– Hát... jó. Köszönöm az interjút!

– Én köszönöm... de most már hagyj rajzolni! És ne hogy leülj a számítógép elé! Az nekem még kelljen fog! (Két kezével kiteszkol a szobából.)

– Jó munkát!

(Jobbnak láttam elmenekülni művészlélek öcsémtől. Kilencéves sincs, de nálam jobban tud rajzolni, tervezni. Az iskolában barátai, kitűnő jegyei vannak, és délután a játékra is marad ideje. Azt hiszem nemcsak minden harmadikos, de minden ember ilyen gyermekkorról álmodik.)

Tóth Kata, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Meseillusztráció. Berkes Beatrix szabadkai tanuló rajza

Önbírálat

Igazából senki sem szereti magát rossznak mondani vagy érezni.

Senki sem tökéletes, és ez így van rendjén. Nem lenne jó az, ha mindenki tökéletes volna. Borzasztóan érzem magam, mikor megbántok valakit. Mindenki azt gondolja rólam, hogy én stréber vagyok, és lehet, hogy nyugodtnak látszom, de nem ismerik a másik énemet. Lehet, hogy nincs is? Gyakran magamba zárkózom, és nem törődöm azzal, hogy mit is szeretnék valójában.

Nem vagyok vagány, mindenre elszánt csajszi, inkább szeretek mindent átgondolni, és ez másokat zavar.

Általában nem vagyok maximalista típus, de amikor nem sikerül valami úgy, ahogy elterveztem, akkor addig rágom magam, míg sikerül.

Sok tulajdonságom van, ami másnak nem tetszik, de nem másokért élnék, hanem magunkért. Rengeteget kell gondolkodni azon, hogy valójában milyennek látjuk magunkat. A földön minden ember egy külön egyéniség, és ha mindenki tudná, hogy mit is vár magától és az élettől, akkor talán minden kicsit könnyebb lenne.

Soód Viola, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

„Mit csinállok, amikor nem csinállok semmit”

Amikor nem csinállok semmit, akkor éppen ülök, fekszem, alszom, de leggyakrabban gondolkodom.

A gondolkodás az ember legfontosabb tevékenysége, amit senki sem hall, senki sem lát.

Sokat szoktam gondolkodni azon, hogy mi leszek, ha nagy leszek, vagy azon, hogy mi lesz velem húsz év múlva.

Leggyakrabban akkor jutnak eszembe dolgok, amikor nem tudok aludni, vagy amikor unatkozom. Így történt ez is.

Egy szép napon üresen találtam a házat, senki sem volt otthon. Bementem a szobába, bekapcsoltam a számítógépet és leültem. Elkezdtem azon töprengeni, hogy hol lehetnek a többiek. Csak gondolkodtam és gondolkodtam, mind rosszabb gondolatok jutottak eszembe. Nem tudtam elképzelni, hogy hol lehetnek, de a telefonhoz nem mertem nyúlni. Hirtelen az jutott az eszembe, hogy elmentek a szomszédba és ottrekedtek.

Egy bő fél órája ültem már ott egyedül a szobában, amikor álmos lettem, és lefeküdtem szundítani egyet. Természetesen egy szemhunyasnyit sem aludtam, hanem csak elmélkedtem. Semmi jóra nem gondoltam, minden rossz jutott az eszembe. Még az is megfordult a fejemben, hogy valaki valamilyen balesetet szenvedett, míg én suliban voltam, és nem volt idejük nekem azt jelenteni, mert az a személy meghalt. Pánikba estem, nem tudtam, mit tegyek, csak feküdtem, és tovább gondolkodtam. Addig járt az eszem, míg valahogy elaludtam.

Az eszembe se jutott, hogy valami másra gondoljak, így az álomom még rosszabb volt, mint a gondolataim.

Szerencsémre arra ijedtem fel, hogy valaki az ajtót nyitotta. Anyukám volt az, és azt mondta, hogy csak a szomszédban voltak, semmi bajuk sem esett.

E szavak hallatára a rossz gondolataim elszálltak, és a szívem is lassabban vert már.

Nem szoktam mindig ilyen dolgokra gondolni, de ekkor ezt csináltam, amikor nem csináltam semmit.

Molnár Melinda, 7. osztály
Fejős Klára iskola, Kikinda

Versillusztráció. Zemunovity Dávid szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Együtt a család

Mindennap az estét várom, mivel a családom többi tagjával ilyenkor tudok találkozni.

Apukám délelőtt dolgozik, a nővérem és én iskolába járunk, anyukám munkaideje pedig változó. Így nehezen tudjuk összehozni a családot, de esténként együtt vagyunk. Ilyenkor beszéljük meg a fontos dolgokat, és hogy kinek mi legyen a dolga másnap. Közben apu és anyu általában kávét iszogat, én pedig a meleg kályha mellől a tévét nézem. A nővérem, sajnos, felköltözött a nagymamához, így egyre kevesebbet jön le esténként. Bár több év korkülönbség van közöttünk, nekem nagyon hiányzik, sokszor unatkozom nélküle.

Ma este anyuékkal a karácsonyt fogjuk megbeszélni, mivel szentestén nálunk lesz a vacsora a családtagoknak.

Szeretem az olyan estéket, amikor mindannyian együtt vagyunk, sokat nevetünk, viccelődünk. Remélem, ez sokáig így marad!

Horváth Tamara, 5. osztály
Moša Pijade iskola, Paccser

Családom reggel

Szeretek sokáig aludni, de imádom a hétköznapi reggeleket. Ilyenkor ébred a család, és kezdődik az élet.

Anyu kel mindig elsőnek.

– Attila, ébresztő! – szól be a szobába.

Nyitogatni kezdem pilláimat, de nehezen engedelmeskednek. A jó meleg paplan alól kukucskállok ki. Az ágyam úgy áll, hogy ha kinyitom a szemem, az ablakot látom. Emeleten van a szobám, az időjárás képe így mindjárt a szemem elé tárul.

– Anyu, nem lesz bölcsi? Ugye ma nem lesz bölcsi? – hallatszik az öcsém félig sírós hangja a folyosóról.

– Ma még lesz, hisz péntek van – válaszol anyu. Erre az öcsém hangos sírásba kezd. Anyu felveszi, megvigasztalja és elhallgat.

– Attila, keljél, mindjárt hét óra, el fogsz késni! – figyelmeztet anyu.

Még mindig a paplan alól pislogok. A felhők sötétek, és esik az eső. Szívesen maradnék a meleg ágyikómban, de menni kell a suliba. Kipattanok az ágyból, és gyorsan készülődöm, mivel időszűkében vagyok. Anyu az öcsit öltözteti, aki csérogva válogat, hogy mit vegyen fel. Lassan összeáll a kép, és mindannyian indulásra készen állunk. A sarokig együtt karikázunk, utána elválnak útjaink. Anyu Istivel a bölcsi felé, én pedig az iskola felé fordulok.

Általában egyformák szoktak lenni a hétköznapi reggelek. Csodálom anyut, hogy adaadóan, figyelmesen rendez és szolgál ki bennünket nap mint nap.

Mészáros Attila, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

A szobám, az én birodalmam

Kedvem támadt, hogy megsúgjam, melyik a kedvenc szobám.

– Ti mit gondoltok?

– Hát persze hogy a saját szobám. Igaz, hogy még friss az élmény, alig egy hete költöztem be az én kis birodalmamba. Nem nagy az egész, de nekem untig elég, pláne, ha a takarításról van szó!

Leírom, hogy néz ki!

A fal citromsárga. Ahogy bemegyünk az ajtón jobbról helyezkedik el az íróasztal, az ajtóval szemben van az ágyam, az ágy mellett áll egy közepes méretű szekrény. Az íróasztalon általában rendtelenség van. Az asztalt a számítógépem uralja. Az ágyam színe bordó, és van hozzá négy párna. A szekrény tetején található a tévé, a hifi, a házi telefon, és egy CD-tartó. A szekrény üveges részében helyezkednek el a könyvek a plüssállatok és a csecsebecskék: hajgumik, parfümök, fülbevalók, nyakláncok. A legfontosabbat majdnem kihagytam, van külön kijáratú ajtó. Ott járhatnak majd be a barátaim. (Fiúkra gondolok!) Ezt nehogy bevegétek, csak vicc volt.

– Miért ez a kedvenc szobám?

Van pár tippem, pl.: van benne tévé, számítógép, hifi.

Most leírom, mit szoktam itt csinálni. Az asztalon szoktam tanulni és számítógépezni, a nagy ágyamon szoktam pletykálni a barátnóimmal telefonon, és csak ágyról szoktam nézni a tévét. Igaz a tévét szoktam nézni a legtöbbször, de csak tanulás után. Ja, és az ágyon szoktam jókat aludni.

– Mivel fűtök télen?

– Radiátorral! Nagyon jól érzem magam az én birodalmamban.

Toldi Viktória, 6. osztály
Duro Salaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Rejtélyes mocsár

Valamikor a mostani Krivaja-patak helyén mocsaras vidék volt.

A vizet susogó, zizegő nádas vette körül, mely sok állatnak nyújtott lakhelyet. Benne vadkacsák fészkeltek és költötték tojásaikat. Gólyák kelepeltek, varangyos békák kuruttyoltak. A vízben halak, siklók úsztak. Fűzfaágak lógtak a mocsár hullámzó felszínére. Állítólag réti farkasok is előfordultak. Nyár idején az ingovány vizében halásztak a férfiak a fiú gyerekekkel együtt. Abban az időben a telek sokkal zordabbak voltak. A mocsár vize is többnyire befagyott. Ilyenkor a gyerekek a jégen szánkóztak és korcsolyáztak. Nem olyan korcsolyákkal, mint manapság, hanem cipőkre erősített fadarabokkal. Az elmesélések szerint a mocsár mellett egy kunyhó állt. Abban egy idős ember élt. Nem igen kedvelte az emberek társaságát. Remeteként élt. Történt egyszer, hogy egy téli estén betért a nádasközi csárdába. Felhajtott néhány pohár pálinkát, majd távozott. Azon az estén nagyon hideg volt. A nádas zúgott a hideg szélről. Éjjelkor a falu nyugalmát farkasok vonítása zavarta meg. E zord éjszaka után többé nem látták a remetét. A csárdába se tért be. A remete eltűnését a réti farkasok számlájára írták. A monda szerint a mocsár szelleme küldte a réti farkasokat az öreg emberért, hogy ezzel megmentse a magánytól és a nélkülözéstől.

Azóta sok idő telt el. A mocsarat lecsapolták. Helyén a Krivaja-patak csörgedezik. A telek sem olyan zordak. De a monda továbbra is él. Lehet, hogy innen ered a szülői aggodalom, hogy a gyerekeknek ajánlatos sötétedés előtt hazatérni.

Stefánovity Gabriella, 5. osztály
Vuk Karadžić iskola, Bajmok

Városunkba beköszöntött a tél

Egyik reggel arra ébredtem, hogy minden csupa fehér!

– Leesett a hó! – kiáltottam. Örültem, hogy végre hógolyózhathunk. Az volt az első, hogy beszaladtam a testvérem szobájába, és elújságtam neki a csodát. Örömmel ugráltunk.

– Ha már ennyire örültök, menjetek ki hóembert építeni! – szolt anyukám.

Nekünk nem kellett kétszer mondani. Legislegelőször egy nagy hógolyót gurítottunk. Amikor ez megvolt, egy kisebbet, majd egy még kisebbet. Sokáig kint voltunk, amikor mély hangon kiabált felénk anyukánk.

– Kész az ebéd, lányok, gyertek enni! – szolt apukánk.

– Nem, még van mit csinálnunk! – válaszoltuk. Hosszú vitakozás után megengedték a szüleink, hogy még egy kicsit kint művészkedjünk. Még megcsináltuk a hóembert, orrát sárgarépából, majd a szemét és a száját szénből. A hosszú munka után készen állt a mesterművünk! A testvérem így szolt:

– Hiányzik valami!

Hosszú töprengés után rájöttünk, hogy a sapka az. Mikor ez is megvolt, elégedetten indultunk befelé.

Másnap, ahogy felébredtem, szomorúan láttam, hogy elolvadt a hó, és sajnos a mi hóemberünk is. Mégis örömmel gondolok vissza erre az első hóesésre, és azt remélem, idén még sok havas napunk lesz.

Lackó Linda, 5. osztály
Kókai Imre iskola, Temerin

Macskák a székvárosból

Mivel az utóbbi időben ismét csak egy macskánk volt, minden ismerősünket, szomszédunkat megkérdeztük, hátha akad valahol felesleges kismacska. Sajnos nem jártunk szerencsével.

– Most kell valahonnan kiscicát hozni, hogy Szálem tanítgassa – döntött a házi tanács.

Egyik nap Mirella telefonált.

– Kiraktak ide a diákotthon elé néhány kismacskát. Nagyon aranyosak. Hazavihetem őket?

Anyuval megbeszélték, hogyha a jegykezelő elvállalja, a táskában hazaküldi a cicákat.

Szerencsénk volt! Így került hozzánk először Szuzi és Samu. Egyáltalán nem voltak megijedve, amikor kivettük őket a táskából. A következő héten Mirella hazajött Újvidékről, és hozta a harmadik kiscicát, Lalát is. Ő a legszebb! Igazi macskaszépség. Szerintem ezzel tisztában is van. Nem is jár, hanem vonul! Akár egy királykisasszony! Samu néha meg akarja mutatni, hogy ő a fiú, de a „lányok” nem hagyják magukat. Szuzi a legbarátkozóbb. Állandóan simogatni kell. Amikor Bátorral, a hathetes kiskutyánkkal játszanak, az kész cirksuz. Csak arra kell figyelniünk, hogy meg ne karmolják Bátor szemét.

Nagyon sok örömmel telik új kedvenceimben.

Remélem, ez még sokáig így lesz!

Martonosi Máté, 7. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Kedves Pajtások!

Aki **második** léte olyan szép fogalmazást tud kerekíteni a csigáról, mint **Rác Valentina (Kevi)**, az a Rügyfakadás reménysége lehet a jövőben. És akkor lesz utánpótlás, lesz, aki a Rügyfakadás tehetséges munkatársai nyomába lép.

A **palicsi Samu Ágnes** már ezen az úton halad, amikor megszemélyesíti az osztályzatokat: párbeszédet folytat az eggyessel és az ötössel. Az írás megszerkesztésének mestere, **Martonosi Máté (Kisorosz)** macskatörténetével bizonyítja ezúttal tehetségét, az **adai Tóth Kata** pedig azt mutatja meg olvasóinak, hogyan lehet az interjút a forgatókönyv elemeivel gazdagítani.

A téli szünet után az első írásokat **Temerinből** (Kókai Imre iskola) és **Pacsérről** kaptam. Temerinből: B. Varga Emese, Francia Dóra, Gusztony Ákos és Lackó Linda, Pacsérről: Horváth Tamara, Schwarz-Marc Conel és Simon Nóra küldött szép fogalmazást.

A további küldeményekre várva üdvözöl benneteket:

Tomán Mária

A konyha

Nemrég átalakítottuk a konyhát.

Apu és a szomszédok kipakolták a berendezést. Apu egyik ismerőse, Péter bácsi, lerakott egy csík csempét a padlóra. Anyunak megtetszett a csempe, és azt mondta, hogy csempézzük ki a padlót. Amikor anyu bement pihenni, apu elment a városba venni egy szagelszívót. Ez volt a meglepetés! Péter bácsi befejezte a csempe lerakását. Délután eljött megnézni bennünket a mama. Ezt mondta:

– Milyen szép lenne, ha még be is lenne festve.

Anyu és apu kis gondolkodás után befestették. Másnap már pakoltunk be. Anyu ekkor látta meg az új szagelszívót. Nagyon örült!

Ahogy megláttam a konyhát, ámultam, mert nagyon szépre sikeredett.

Lalic Daniel, 4. osztály
November 11. iskola, Zenta

A csiga

Egy napon sok eső esett. A fű harmatos lett, és majdnem rátapostam egy kis csigára, de szerencsére észrevettem. Így megmenekült a kis állat, nagyon cuki volt. Kihívtam anyát, hogy nézze meg a csigát. De ő nem akart kijönni. Jellemző, így nekem kellett bevinni a csigát. Nagyon szép, tarka volt, és nagyon nyálkás. Apuci azt mondta, hogy vigyem ki. De én nem akartam, megesezt a szívem rajta. Félttem, hogy valami baja esik az én kis csigámnak, mert a tyúkok épp ott legeltek, ahol a csigát találtam. Épp azért nem akartam pont oda rakni a csigaszut. Inkább raktam volna egy fára. De a csiga nem fán él, ezért a tyúkoktól távolabb elengedtem. Sokáig néztem, ahogy mászik. Most is emlékszem rá.

Rác Valentina, 2. osztály
Tömörkény István iskola, Kevi

Az én iskolám. Bohata Ádám magyarkanizsai tanuló rajza

MENŐ FEJEK

Nicole Kidman

Az ausztrál rózsaszál gépként dolgozik, újabb két mozifilmjét nézhetjük meg, az Inváziót és Az arany iránytűt...

az Órákban, szerelmét visszaváró fiatalasszony a Hideghegyben, összeroppant feleség a Stepfordi feleségekben, halott férje reinkarnációjával csevegő asszony a Születésben és provokatív fotográfus A szépség és a szőr – Diane Arbus képzeletbeli portréja című filmben... Sok, ugye?

– **Most az Invázióban tűnsz fel, méghozzá az új James Bond, Daniel Craig oldalán.**

– Ez nagy, ijesztő buli. Idegenek árasztják el a földünket. Mindez egy vírus hatására történik. Elképzelhetetlen előlük a menekvés, a nagyvárosok utcáin tömegestül nyomulnak az átváltozott bábemberek, akik érzelm nélkül vegetálnak. Céljuk: minden érzelmet megsemmisíteni.

– **Az Invázió a Testrablók újabb adaptációja, nemde?**

– Igazad van. A sztori eredetijét 1956-ban, Testrablók támadása címmel Don Siegel rendezte. Az invázió egy kisvárosból indul útjára. Ezt a témát 1973-ban Philip Kaufman, 1993-ban Abel Ferrara dolgozta fel.

– **Neked milyen szerepet szánt a rendező az Invázióban?**

– A német rendező, Oliver Hirschbiegel nekem adta a pszichiáter, Caroll Benell szerepét, aki nem áll be az uniformizálódó tömegbe, gyermekével az utolsó pillanatban próbál egérutat nyerni. De menekülés közben egy köpet engem is megfertőz, így nem marad más választásom, mint virrasztani, különben én is robotemberré változom. A testrablók ugyanis álmukban teperik le az áldozataikat. Végül a gonosz belém fészkeli magát... a többről a moziban. Vagy vedd meg a film DVD-kiadványát, ma holnap már kapható lesz...

– **Te hiszel az inváziós jövőben?**

– Én nem félek sem a zombiktól, sem a robotemberektől. Ezért ezt a filmet sem vettem komolyan. De színre lépnek a hölgyek. Az eredetileg központi férfialak nem sok vizet zavar a történetben. Daniel Craignak nagyjából annyi szerepe van, hogy szénén égett palacsintát süssön reggelire, az elegáns öltöny most a szekrényben marad. A pantallót én viselem. Lassan eljöhét az az idő, amikor mi, hölgyek számolunk le anyatigriskét a gonoszokkal, mi fogjuk tehát megmenteni a jövőt...

– **Egyszóval semmi ok pánikra?**

– Amíg engem látsz, aludj nyugodtan. Holnap is lesz reggel!...

– **A nyáron abba akartad hagyni a filmezést.**

– Igen, komolyan fontolóra vettem a dolgokat. Nem könnyű ez a meló, hidd el nekem. Amikor egy színész belemerül egy filmszerepbe, és azt kéri tőle, legyen nyers és mindenre igénybe vehető, azután nehéz visszazökkenni a hétköznapi életbe, ismét fegyelmezett felnőtt lenni, és állandóan egyensúlyban tartani a két életet. De nehéz megválnia stúdióktól...

– **Milyen múlt áll mögötted?**

– Ó, mi mindent csináltam, egek! Tiniként kezdtem és bicajosként még 1983-ban a BMX banditákban. Lettem aztán háborúellenes tüntető a Vietnamban, pszichopata által elrabolt feleség a Halálos nyugalomban, drogkereskedelemmel megvádolt börtönszökevény a Bangkok Hiltonban, doktornő a Mint a villámban – ekkor botlottam bele Tom Cruise-ba –, földbirtokos lázadó lánya Túl az Óperencián című alkotásban, pszichológus a Mindörökké Batmanben, fűzőbe bújó arisztokrata az Egy hölgy arcképében, bombaspecialista a Peacemakerben. Voltam boszorkány kétszer is: Az átkozott boszorkákban és a Földre szállt boszorkányban, múzeumi kurátor a Tágra zárt szemekben, beteg táncosnő a Moulin Rouge című revüfilmben, zavarodott szellem a Más világban, postán rendelt szülinapi ajándék az On-lányban, identitászavaros író

Fergie

A Black Eyed Peas frontasszonya, aki Berlinben, a Grand Hyatt Hotelben épp első szólóalbuma, a The Duchess promóciós kampányán vesz részt, kissé ideges

Az embernek valami különlegessel kell előrukkolni ezen a délelőttön, hogy mosolyt csaljon Miss Stacy Ann Ferguson (31) arcára, és ezzel oldja a hangulatot. A Black Eyed Peas frontasszonya, aki Berlinben, a Grand Hyatt hotelben épp első szólóalbuma, a The Duchess promóciós kampányán vesz részt, kissé ideges.

- Habár a Black Eyed Peaszal jövő év elejéig turnézol, most jelentetted meg a szólólemezedet. Ez a banda végét jelenti?

- Nem! Februárban a Peas szünetet tart, és én elkezdhetem a szólóturné próbáit. De csak akkor, ha a CD-t jól fogadják a rajongók.

- És mi a helyzet a nyaralással?

- Most erre egyáltalán nincs szükségem. Elég idegen országot látok a turné során. Csak haza szeretnék menni néhány napra a mamámhoz, megnézni pár régi filmet, és mint annak idején, tinédzserként, szeretnék elmenni egy gyorsétterembe. Ezek hiányoznak a legjobban a turné alatt - és mióta három éve beszálltam a Peasbe, szinte egyfolytában turnézunk. Még saját lakásom sincs, csak pár bőröndöm valamelyik szállodában.

- Ilyen tehát egy popsztár csillogó élete...

- Csillogó a hotel, az első osztályú hely a repülőgépen, és mindaz, amit ajándékba kapunk. Ezek a kellemes dolgok teszik elviselhetővé az egészet - de nincs időm fellelegezni.

- Beszéljünk a The Duchess című albumról! Milyen régóta hordozod az ötletet a fejedben?

- Hétéves korom óta! - nevet. - Akkortól kezdtem el játszani mindenféle bandákkal, de mindig arról álmodoztam közben, hogy egyszer megmutatom a saját személyiségeimet is a közönségnek - és most végre eljött az idő. Az albuma sok önéletrajzi ihletésű dolgot is belegyúrtam, amelyeket az elmúlt időszakban átéltem vagy végigszenvedtem. Az album gyakorlatilag meghívó a lelkembe, mert így az emberek megélethetik az érzéki és az intim Fergie-t is.

- Hajdani szerelmekről és a drogos múlt-ról is beszélsz. Miért éppen most?

- Néhány dalt már jó pár éve megírtam. Ezek a témák egyszerűen részei az élettörtémetnek, tehát rá kellett kerülniük az albumomra. Hiszen ez engem reprezentál.

- 23 évesen ecstasy, és ...

- ...amfetaminfüggő, igen, igaz. Akkoriban elég felelőtlen voltam. Ezzel a témával kapcsolatban nem akarok több kérdést megválaszolni, de ha tudni szeretnéd: énekesnőként mindig működniem kellett valahogy, és soha nem is akartam elkezdni. De amikor az akkori bandám, a Vaild Orchidden becsődölt, valahogy le kellett győznöm a bennem lévő csalódottságot. És drogokkal sikerült - először ecstaszt szedtem, aztán kristályt. Nagyon lefogytam, a végén már csak 45 kiló voltam. Mindenkinek azt mondtam, bulimiás vagyok. A cucctól majdnem megőrültem! Mígnem a szüleim is bekapcsolódtak a folyamatba, és segítettek leszokni. Ma már inkább a munkámba vetem bele magam. Ezenkívül hipnózisra járok, hogy fel tudjam dolgozni a stresszt.

- Pletykák keringenek arról, hogy eljegyeztétek egymást Josh Duhamel színészszel. Igaz ez?

- Nem, ez hazugság. Még akkor is, ha az interneten folyton ezt bizonygatják. Tény, hogy még soha nem jegyezték el, és soha nem voltam terhes. Ha ilyesmit írnak rólam, mindig

megnézem: „Tényleg ilyen kövér volnék?” Ráadásul ilyenkor felhív a nagymamám, és gratulál. El tudod ezt képzelni?! Ezek a pletykák egyszerűen tisztességtelenek. Azóta már csak nevetek ezeken - és ha megint úgy hírlík, terhes vagyok, majd kevesebbet eszem.

- Nincs néha elegend ebből a nagy sztárfelhajtásból?

- Megpróbálok úgy elfogadni, mint a munkám részét, és együtt élek vele. Nem egyszerű, ezért szüneteket tartok. Viszont már régen nem járok klubokba, elég nekem a színpadi show-ink bulihangulata.

- Mi a helyzet a filmes karrierrel?

- Ó, a legutóbbi filmem, a Poseidon munkálatait nagyon élveztem, és szeretnék még sok ilyen filmben is részt venni, de sajnos nincs időm rá. Azért hagytam, hogy Quentin Tarantino rábeszéljen egy kis mellékszerepre az új thrillerjében, a Grind House-ban. Nagyobb szerepre túlságosan elfoglalt lennék, mint énekesnő, de egyszer biztosan szeretnék teljesen a filmezésre koncentrálni, és szeretnék eljátszani egy főszerepet.

- Apropos koncentráció. Feltűnt, hogy a London Bridge című single fedelén a Tower Bridge látható?

- Ó, jaj, emiatt sok fejmosást kaptam már a brit sajtótól. De ez a videorendező döntése volt - ő mondta, hogy a Tower Bridge egyszerűen sokkal szebb. Amúgy meg a Tower Bridge egy londoni híd, nemde? A dalban persze egészen másról van szó, egy vad, bulizós lányról...

PC

100xszép top 10

1. Nelly Furtado	Say It Right
2. Rúza Magdi	Aprócska blues
3. Justin Timberlake	What Goes Around...
4. Gwen Stefani	The Sweet Escape
5. Diddy Aguilera	Tell Me
6. Faithless	Bomb
7. Red Hot Chili Peppers	Snow
8. Sugababes	Easy
9. Jennifer Lopez	Qué Hiciste
10. Shakira	Illegal

Névjegy

Név: Stacy Ferguson
Becenév: Fergie

Születési dátum: 1975. március 27.
Születési hely: Whittler/California

Hajszín: szőke
Szemszín: zöld
Magasság: 163 cm

A női szépség titka ma már a plasztikai sebészek szikéjében rejlik. Nehéz ezt tudomásul venni, de sajnos így van. Legalábbis Hollywood sztárjai esetében. Íme néhány példa a divatos szépségbeavatkozásokra – és egyben egy kis magyarázat arra is, hogy mitől olyan (néha természetellenesen) szépek... Vagy inkább undorítóak?

Sztárok, a plasztikai sebészet csodái

Ajakimplantátum – Scarlett Johansson

Az ajakfeltöltés akkor alkalmazható módszer, ha van mit feltölteni – vallják a kozmetikai sebészek. Ám ha pengeajkáról van szó, ez a megoldás szóba sem jöhet. Ekkor már apró műtéti beavatkozásra kerül sor: egy implantátumot ültetnek az ajkakba, gyakorlatilag egy csövet, amit sóoldattal töltenek fel.

A szájszögletben egy-két öltéssel összevarrják a sebet, ami heg nélkül gyógyul. Az egyórás műtétet helyi érzéstelenítésben végzik. Az implantátum teljesen rugalmas, így az ajkak csókolózás közben is teljesen természetesnek hatnak.

Infravörös bőrfeszítés – Sharon Stone

A hollywoodi hírességek mostanában a Titanért versengenek, a legújabb bőrfeszítő és -fiatalító eljárásért. Ennek köszönheti korát meghazudoló fiatalos kinézetét a csaknem ötvenéves Sharon Stone; de állítólag Tom Cruise, sőt annak 27 éves felesége, Katie Holmes is átesett már egy vagy több kezelésen, amely jelentősen képes javítani a megereszkedett arkontúrt.

Az egész kötőszövetre kihat, javítja a szövet vérkeringését és anyagcseréjét. Az arcbőrnek szinte minden az ellensége: a kor, a napozás, a hormonális változások és persze a gravitáció.

A Titan-módszer lényege, hogy infravörös sugarakat bocsátanak a bőr mélyebb rétegeibe, amely felmelegíti a megereszkedett kötőszövetet. Ezáltal megrövidülnek azok a rostok, amelyek a kötőszövet megnyúlását eredményezték, azaz ismét fiatalos, ruganyos lesz a bőr.

Lézeres zsírosztatás – Demi Moore

A zsírleszívás könnyedebb, amolyan „lightos” változata. Egyszerű, gyors, hatásos és biztonságos. Azokon a testtájakon végzik, amelyek a fogyókúrák és a tornagyakorlatok nyomán sem karcúsodnak kellő mértékben. Ilyen a felkar hátsó része vagy a megereszkedett térd, mint Demi Moore esetében. Helyi érzéstelenítés után a kérdéses terület kötőszövetébe egy vékony kanült vezetnek be, és azon keresztül a lézersugarat. A lézer felmelegíti, ezzel együtt szétcsapja, „szétrobbantja” a zsírszöveteket, amelyek természetes úton távoznak a szervezetből.

Ráncfeltöltés műanyaggal – Calista Flockhart

A töltőanyagok állandóan változnak: a 80-as években a kollagént esküdtek, egy évtizeddel később a hialuronsavakra, mostanában pedig a Laesse nevű anyag a legdivatosabb. Erről úgy tartják, hogy tökéletesen tölti fel a ráncokat. Egy olyan orvosi műanyagból készítik, amely a kötőszövetekben feloldódik, így nem kell a

kilökődéstől tartani. Az eljárás hatékonyságának bizonyítására talán elegendő a 44 éves Calista Flockhart kislányos mosolyát felidézni...

Kézpuhítás hand spa-val – Sarah Jessica Parker

A mindig ragyogó Sarah Jessica Parkernek már többször a szemére vetették, hogy nem törődik a kezeivel. Pedig azon és a nyakán lehet meglátni az ember lánya igazi korát! A kéz fiatalításának legújabb módszere a hand spa, azaz a kézfürdő. Ennek során elektromos impulzusokkal bombázzák a kezet, amely aktiválja és segíti a természetes megújulást, segít eltüntetni az árulkodó májfoltokat, és finomítja a bőrt.

Ráncfelvarrás S-lifttel – Jane Fonda

A ráncfelvarrás legújabb módszerének egy új sebészeti eljárás a lényege, amely így jóval veszélytelenebb műtétnek számít, mint a korábbiak. Az úgynevezett „S-lift”, azaz a rövid vágással elvégzett ráncfelvarrás minden szempontból kíméletes: fele annyi idő (10 nap) alatt gyógyul, mint a hagyományos, és a vágás hossza sem több 8 cm-nél. A vágás végig a hajas fejbőrön halad, így a műtétnek nem marad nyoma (pl. a fül mögött). A hetvenéves Jane Fonda is ennek az eljárásnak köszönheti második fiatalságát, de legalábbis vonzóan fiatalos arcvonásait.

Ultrahangos fogyaszts – Heidi Klum

Az Ultra Contour eljárást azok számára találták ki, akik gyorsan, akár napok alatt szeretnének megszabadulni jó néhány fölösleges centimétertől (nem a magasságukból, persze), és nem is nagyon akarnak hervadozni az edzőtermekben sem.

Amikor például valamelyik sztárnak a kifutó vörös szőnyegén kellene végiglejtene, de már késő elkezdni a fogyókúrát.

Egy különleges készülék ultrahanggal bombázza a zsírszöveteket. A rezgés széttöri a sejtmembránt, a zsírszövet feloldódik és természetes úton eltávozik a szervezetből.

Jódal Rózsa

Figyellek, világ!

Hadaró Jutka

(Részlet)

Már csak pár nap az élet... vagyis a téli vakáció. Mostanában szokásommá vált, hogy amint letudom a reggelit, rohanok az én jó öreg Wordomhoz, és neki az Inboxnak: írt-e valaki e-maillt? Sajnos, sovány a termés. Baby dicsekszik néha legújabb hódításával, Céci chatel velem hülyeségekről, Lali küld vicceket (!), vagy Hajni holmi puskapor száraz (betűhibás) szövegeket, csak azért, hogy gyakorolja a számítógép kezelését. Ez rendicsek, hiszen megbeszéltük. Válaszolok is neki mindig becsületesen, hogy kedve legyen megint írni. Most, a szünidőben, végre időmilliomos. Tulajdonképpen csak az búsít, hogy kajut nyelven nem ír nekem mostanában senki...

No, hétfőn viszont befutott egy furcsa küldemény. Feladója (számomra) ismeretlen. A neve is, az e-mailje is: „Xaver Ignotus” <xaverignotus8@yahoo.com. Subject: A Katarina hurrikán szebbik oldala.

Levél: semmi. Csak egy üres fehér lap meredt rám talányosan. Rákattintok a gemkapocsra, hát a Katrina hurrikán kitérésének különböző fázisai vannak egy egész festői képsorban megörökítve. Első kép: a mélyben egy feketébe borult erdőféleség árnyképfeleje, amely mögött mintha tűz égne, s fölötte lila háttér sárga átmenettel. Barátom: mint egy festmény. A második képen egy zöld mező felett már sűrűsödnek, sötétednek a felhők. A harmadikon: a mező felett kétoldalt világítóan fehér égbolt, közepén füstszerűen gomolygó szörnyűség. És így tovább: a vakító fehérnek, a narancsszínnek, az ultramarin kéknek és feketének a különböző változatai, árnyalatai, és mindez valami vad gomolygásban. Legfélelmetesebb talán a T alakban rendeződő hurrikán volt meg az utolsó kép, amelyen kéken gomolyog, és mintha sugár alakban zúdulna alá belőle a vízitömeg... Rettenetes képek. Háromszor is végignézttem őket. Közben azon töprengtem, ugyan ki küldhette őket. Így, álnéven, látszólag indokolatlanul, ennyi idővel az esemény után?

Másnap kinyitom a gépet: hát megint a hurrikán! Persze ezúttal is kísérszöveg nélkül. Cím: A Katrina Orleans felett.

Rémes képek. Leomlott házak tégláival „lebombázott” autók. Leszakadt emeletek. Egy első emeleti lakás, amelynek csak két fala maradt meg, akár egy színpad, s rajta a csodálatosképp

épen maradt bútorok, mintha csak kellékek lennének. Egy kis templom váza: csak a (vas?) oszlopokon nyugvó tetőzete és a tornya maradt épen, a falak eltűntek. Az egész olyan, mint egy cölöpház, amilyenről még alsóban tanultunk. Egy kócos nő, aki háza megbontott tetőzetén mászik ki a napvilágra, mellette a fél pár tornacipője, amelyet valószínűleg az előbb rakott ki a nyíláson át. „Övig” vízben álló csúcsíves földszintes házak sora, amely az alattuk hömpölygő vízben tükröződik. Barátom! Mintha megkétszereződtek volna! „Ez egy fényképészeti remekmű!”

– mondaná Gabi, ha látná. Mentés helikopterrel, gumicsónakkal, gyalogosan, vagy csak úgy, mezítláb, egy szál csikos vászongatyában. A parton összetorlódott csónakok, hajócskák, mint üres, az elemek kénye-kedvének odavetett üres kagylóhéjak... Megborzongtam. Kicsit én is úgy éreztem magamat, mint ezek a magukra hagyott kagylóhéj-csónakok. Ki küldi nekem ezeket a képeket? És miért? Miért? Fenyegetni akar? Megijeszteni? S miért most? Éppen most!

Küldtem Pityóknak egy e-maillt. Írtam a ketős ajándék képsorról is. Megkérdeztem, szerinte ki küldhette. A válasz: semmi, hiába nézek utána naponta háromszor is. Felhívom a mobilján: ki van kapcsolva. Mintha a föld nyelte volna el! Lehetetlen, hogy még ne értek volna haza. Hol van már a szilveszter! Telelnének valahol? Azt megírta volna? Kérdés. Nem köteles nekem beszámolni. Semmiről... De akkor is. Itt kell lennie. Itt kell lennie. Haragszik rám? Duzzog valamiért?

Kedd: üresjárat, sehol semmi. Csak ténfergek a lakásban. Még Hajninak sem válaszolok. Öcsivel összeveszek. Apának visszazajlok, később megkövetem. Olyan nehéz ez az élet! Olyan sivár.

Szerda: Végre (Céciékén kívül!) egy újabb küldemény: „1 new message.” Gyorsan, gyorsan! Jól sejtettem: ezúttal is az a bizonyos Xaver, ami

Kedves Olvasó Tanulók!

Hadaró Jutka a Jó Pajtás „gyermeke”: a lapjain közölt folytatásos regény címszereplője volt. Évtizedeken át jelentette meg részeit szerzője, **Jódal Rózsa** (1939). A tizennégy éves diáklány, Jutka, sok-sok tinédzsernek volt virtuális társa, képzeletbeli barátja. Elbeszélte élményeivel azonosultunk; még írtunk is neki. Azt gondolom, valami megváltozott közben. Mert a mai diákok már nem hiányolják ezt a fajta élményközösséget. Az internet és más modern ismeretterjesztő kiadványok messzemenően kielégítik a világra irányuló kíváncsiságukat. Az egykori folytatásos regény 2007-ben, a Froum Kiadó gondozásában, *Figyellek, világ* címen jelent meg könyv alakban.

2006-ban látott napvilágot **Takács Ilona** (1937) *Játékonykodás* című gyermekverseket tartalmazó kötete. *Játékos nyelvi tárház. Játék a nyelvvél. Nemcsak a versek szerveződéskében, de könyvesztétikai megformáltságában is a „játékony játék” elvét követi. Az illusztrátora Léphaff Pál volt. A műszaki szerkesztés leleményessége Csernik Előd munkáját dicséri.*

A mai Gyöngyhalász a könnyed, szórakoztató olvasmány és az egyszerű, játékos vers élményét kínálja. Nem is kívánhatok mást, mint kellemes élményeket, jó olvasást!

Bence Erika

csakis fedőnév lehet. Valaki hülyéskedik velem? Kísérőlevél persze nuku, csak gemkapocs alatt egy három képből álló küldemény. Címük: Gyilkos Cicák. Hát ez meg mi a csuda lehet? Miért remeg a kezem, mialatt a gemkapocs első képére kattintok? Nem akarom!

Két fejkendős öregasszony egy vadonatúj ezüstös színű Peugeot-ban. Egyikük úgy tesz, mintha vezetne. Másik kép: ugyanaz a két öregasszony a kocsi mellett, papucsban, kékfestő kötényben, „présnyákban”, azaz bórzekében. Látszik, hogy alig bírják visszafojtani a nevetésüket. Harmadik kép: egészen sablonos. A két néni megint az autóban, egyikük félig kilóg a kocsiból, a kötényét gyűrögeti, teli szájjal nevet. Nincs benne semmi fantázia. Ugyan mi lehet számomra a képek üzenete? Talán hogy én is ilyen bambán vigyorgó, suta, csúnya és ügyetlen vagyok, aki még kocsit sem tud vezetni?

Felhívom Istvánt mobilon. A telefonközpont jelentkezik a szokásos sablonszöveggel: a telefon tulajdonosa nincs abban a helyzetben, hogy hívhasson... Kikapcsolta a maroktelefonját... Hol van?! Csak ő lehet a rejtélyes küldemények feladója. Csak ő, különben nincs értelme. Semmi nek sincs már értelme.

Takács Ilona
JÁTEKONYKODÁS

Takács Ilona

*Könyörgés
tavaszért*

*Az erdő újra hóba dermed,
talpig fehérben, im, a fák,
rajtuk vihar morajlik át.
Uram, szüntesd a dörgedelmed!*

*Kiálts megálljt a fürgetegnek,
ha elvarázsol is talán
a csipkedész a zúzmarán.
A fényt, a színt éledni engedd,*

*ragyogjon gazdag változatban,
a tűzpiros, a zöld, a kék,
a sárárany. Az omladék
repkényt kíván halaszthatatlan,*

*virágruhát a meggy, cseresznye.
Ha rügy pezsgéstől megfeszül,
sugározd át kéretlenül,
a küldetését hogy kifejtse.*

*A tél haragja újra gerjed,
Uram, csitítsd le könnyedén,
tavasz derüljön hó helyén,
így áraszd ránk szelíd kegyelmed.*

GYÖNGYHALÁSZ

Játékonykodj!

*Ha sértés ér, bánat bénít,
gyönyör, öröm leng körül,
nyelvünk küldi szép ígét:
veled sír, dühöng, örül.
Ha meg bohó kedved támad,
száz ötletet fölszikkasztat,
s hajlékonyá lényegül.*

*Játékba fog röpké bájjal,
minden heccen kapva kap,
el-elernyed, újra szárnyal,
messze illan hallgatag,
tüllép gondon, vad árnyékon,
természete, hogy játékony,
üdit, vidít napra nap.*

*Kosztolányi és Karinthy
játékedzett szelleme
járjon át, ha baj legyinti
arcodat. Légy egy vele.
S játékonykodj! Így érint meg
anyanyelved, drága kincsed
tisztá fénye, kelleme.*

Névanagramma

*Egy ismert név hangzóiból
alakíts ki szavakat,
felhasználva minden betűt,
s ha értelmük kifakad,
már kész is az anagramma:
Ni, a kancsó – Csikó Anna.*

Brasnyó István
V. S. Sobri-tanyán
Sorsba nyitván

Gion Nándor
Nádon ringó
Gordon inná

Herceg János
Ej, rángó cseh
Cserje hágón

József Attila

*Jól fest az Ati
Jó tiszta e fal*

Juhász Erzsébet

*Béreshez jut ász
Új ház, T., eressz bé!*

Lator László

*Rászól a toll
Lola-zsoltár*

Lovas Ildikó

*Valódi síkló
Kis ló dióval*

Németh László

*Elmés H. Zoltán
Létem hon s láz*

Radnóti Miklós

*Dr. Síkamló Tóni
Ósdit markolni*

Tolnai Ottó

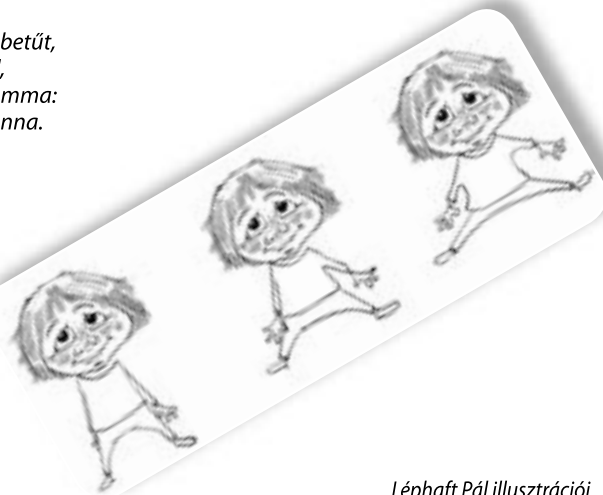
*Tinóoltató
Tanítótoló*

Veres Péter

*Per, vér, este
Véres terep*

Végel László

*Álgól vész el
Elszálló vég*

Léphaft Pál illusztrációi

ACDSee Pro 2 Photo Manager

Tudásával – és árával – messze kiemelkedik a képnézegető és -katalogizáló programok közül az ACDSee profi fotósoknak szánt kiadása, az ACDSee Pro. Legfrissebb változata számos hasznos új funkcióval és eszközzel bővült.

Annak ellenére, hogy több nagyon jó ingyenes képnézegető program található az interneten (például FastStone Image Viewer, IrfanView, XnView stb.), a mai napig az egyik legnépszerűbb képnézegető az ACDSee, amely mára messze túllépett a képnézegető kategórián – sokkal inkább nevezhetjük szerkesztőfunkciókkal felvértezett képkatalogizáló programnak. Bő egy évvel ezelőtt az ACD Systems fejlesztői gondoltak egy nagyot, és elkészítették legismertebb programjuk egy professzionális (és igényes hobbi-) fotósoknak szánt változatát, az ACDSee Prót. Ez a verzió elsősorban abban tért el a „sima” ACDSee-től, hogy szinte valamennyi fényképezőgép-típus RAW-formátumát ismeri és kezeli, valamint sokkal fejlettebb képjavító és -szerkesztő funkciókat kínál – amelyeket ráadásul a RAW-képeken is használhatunk.

Nincs ez másképp a tavaly ősszel megjelent ACDSee 10–ACDSee Pro 2 párossal sem. Az újdonságok többsége mindkét változatban megtalálható – leszámítva azokat, amelyek kimondottan a RAW-álományok kezelését és szerkesztését érintik.

Képek eseménysorrendben

Az ACDSee egyik hasznos eszköze a Calendar panel, amelyen nem a mappák és a bennük lévő képek neve, hanem készítésük vagy utolsó módosításuk időpontja alapján tudjuk nézegetni a számítógépen található képeket. A 9-es verzió újdonsága volt e panelnek egy új nézete, az Events View, amelyben az egyes napokhoz egy indexképet, valamint egy eseménynevet is rendelhetünk. Most a két új ACDSee-ben egy újabb nézettel, a Photo Calendarrel bővült, amely az egyes napokhoz automatikusan hozzárendel egy-egy képet – amelyet természetesen le is cserélhetünk. Ezenkívül ha ebben a nézetben egy olyan nap fölé visszük az egérkurzort, amelyiken készült kép, a program egy felbukkanó lapon azt is jelzi, mennyi kép készült az adott napon, és ezek közül meg is mutat néhányat.

Hasonló felbukkanó lappal nemcsak a Calendar panelen, hanem a Browser, vagyis a képeket bemutató ablaktáblában is találkozhatunk a jövőben. Ugyanis – hacsak ki nem kapcsoljuk – amikor egy kép bélyegnézete vagy neve fölé visszük az egérkurzort, akkor egy áttetsző lap jelenik meg, rajta a fotó vagy rajz előnézeti képével. Arra is lehetőségünk van, hogy ezt a felbukkanó lapot az Options ablakban testre szabjuk, és megadjuk, hogy milyen egyéb fájl-, EXIF- vagy IPTC-adatokat szeretnénk még az előnézeti kép mellett (esetleg helyett) látni.

Színek több sávban

Már az előző verziók esetében is jól látható volt, hogy az ACDSee Pro mennyivel több lehetőséget kínál a fotók javítására, mint az ACDSee 8 vagy 9 – és ez az eltérés tovább nőtt, többek között az új Light EQ funkciónak köszönhetően. Ennek segítségével a teljes tónusátfogást 2–9 sávra oszthatjuk fel, és az egyes sávokon külön-külön szabályozhatjuk a világosítást vagy sötétítést – hasonlóan, ahogy például egy hagyományos hangszín-kiegyenlítővel a különböző mélységű hangok erősítését.

RAW, RAW és megint csak RAW

Ahogy azt a cikk elején is említettük, a Pro változatban az egyik legfőbb hangsúly a RAW-fájlok kezelésén van. A megújult RAW-feldolgozómodulban többek között lehetőségünk van a beállításokat egyik képről átmásolni a többire, egy lépésben tudjuk a fotókat forgatni és vágni, míg a tömeges feldolgozás során a kész képeket 14 formátumban menthetjük el, akár egyszerre három különböző méretben is.

Adatok

- * Digitális képek megjelenítése, katalogizálása, szerkesztése
- * RAW-formátumú képek feldolgozása
- * Adobe DNG formátum támogatása
- * Teljes körű színkezelés
- * Testre szabható munkakörnyezet és gyorsbillentyűk
- * Vista alatti működés
- * Ár: körülbelül 150 €

Előny: gyors, sok (RAW-)formátumot ismer, képszerkesztő-funkciók, személyre szabható információs ablak.

Hátrány: drága, méretezéskor nem választható szűrő, gyenge vörösszem-eltávolító.

Az új Photo Calendar sokat segít(het) a képek keresgélésékor

Tájképek Thaiföldről

Bangkokban nem időzünk sokat, de éppen eleget ahhoz, hogy a nyüzsgő metropoliszról egyfajta képet alkothassunk. Talán ezért is érdemes menetrend szerinti járással és nem chartergéppel utazni Thaiföldre, mert így körülnézhetünk a tízmillió fővárosban, és nincs az a hiányérzetünk, hogy a tengerpart és a pálmák kedvéért úti programunkból valami fontosat kihagytunk.

Azért illúzióink ne legyenek! Túlzsúfolt, zajos, füstös, szürke, párás, kaotikus hely. Egymás hegyén-hátán toronyházak és bádogviskók, templomok és utcai vásárok, piacok. Mintha folyamatosan építkeznének, de semmi sincs befejezve. Aztán, amikor a Pat Pong-i éjszakai bazárba is belecsöppenek, még inkább úgy érzem: ez nem az én városom. A turistalátványosság kétutcányi bazársorból áll, ezekben minden olcsó és minden hamis. Hamisak a Rolex órák és az Adidas cipők, a Gas farmerok és a Gucci táskák.

De van itt olyan arany is, amelyik valódi. Itt van mindjárt az Arany Buddha, amely szintisza nemesfémből készült. Méltóságteljesen ül, és várja csodálóit, hívőit a világ minden pontjáról. Ugyanilyen látogatott a Wat Pho, a Fekvő Buddha temploma, mely egy hatvanhét méter hosszú Buddhának ad otthont.

Lélegzetelállító a Grand Palace, a királyi palota épületegyüttese, amely magában foglalja azt a templomot is, ahol az egyik leghíresebb, és talán legkisebb buddhát, a Smaragd Buddhát őrzik. Itt még fotózni sem szabad. De emlékünkből megőrizhetjük a magasban trónoló, zöld drágakőből kifaragott szobor látványát.

A hatalmas területen fekvő királyi palotát szemképráztató, aranyozott épületek veszik körül. Érdemes időt szánni rá, hogy az aranylabirintust – térkép segítségével, mert könnyen eltéved az ember – alaposan bejárjuk. A különleges faragások, díszítések, szobrok, sárkányok és elefántok sokasága aprólékos kézműves munka eredménye – mind-mind megannyi remekmű.

A sok káprázat után szálljunk csónakba, és nézzük meg Bangkok másik arcát! A vízitúra során megnézhetjük a csatornák szegélyén húzóó emberi hajlékokat, cölöpökre épült tákolmányokat és tőzomszédságukban a stabilan megépített házakat, mi több, luxusapartmanokat. Az itt élők csónakokkal járnak dolgozni. A gyerekek a mocskos csatornavízben lubickolnak, az asszo-

nyok ugyanitt mossák a szennyest – hogy milyen eredménnyel, képzeletünkre van bízva.

Bangkokban számtalan piac várja a vásárlókat. Ezekben a piacokon alkudni kötelező! A gyakorlott alkuszok a kínált árak legfeljebb a felét mondják be, a merészebbek az egytizedével kezdik a licitet. Az üzletet az esetek többségében nyélbe ütjük. A vásárló boldogan távozik. Egészen addig, amíg kipróbálja az árut, mondjuk, az órát, melynek a csatja rögvest szétesik, vagy a pólót, amelyről kiderül, hogy gyerekméret. Ez ne szegje kedvünket, csak éppen legyünk mindig résen!

Búcsúzzunk el Bangkoktól, szálljunk újból repülőre, és végre irány a tengerpart! Többféle úti cél közül választhatunk, elsőként a felfedezésre váró Ko Changot ajánlom. Az ország második legnagyobb szigete az elefántokról kapta a nevét. A Kambodzsával határos vidéken, Trat megye területén található. A nemzeti parkként és természetvédelmi területként számon tartott földdarab igazi paradicsom. A turisták által egyelőre kevésbé látogatott helyen vad, buja trópusi növényzet fogad, hatalmas pálmákkal, banánfákkal, gumifaültetvényekkel, sziklaoromból fakadó, csodálatos vízesésekkel, a hamisítatlan dzsungel látványával. Ha elfáradunk, elefántra ülve túrázhatunk.

Innen aztán nincs kedvünk elmozdulni, pedig vétek lenne elmulasztani Phuketet és környékét. A sziget nevét a tavalyi szerencsétlenség óta világszerte ismerik. A cunami szörnyű pusztításokat végzett a Malajziához közeli, az Andamám-tengeren található szigeten, de ennek szinte már semmi nyoma nem maradt. Újjáépített szállodák várják a külföldieket. Phuket igazi turistaparadicsom, számtalan szórakozási lehetőséggel. Hajóra szállva, a tökéletesen áttetsző vízben

Tízórás repülőút – nem éppen leányálom. De, ha azt vesszük, hogy ennyi idő alatt a téből a nyárba, a borongós rosszkedvből a mosoly országába érkezünk, akkor másként fest a dolog. Megérkezés után már csak azzal a kényelmetlen feladattal kell megküzdenünk, hogy télikabátunkat hová passzírozzuk be.

figyelhetjük a szín pompás halakat, vagy egy másik sziget mellett lehorgonyozva etethetjük az ott élő majmokat. Az állatok egész nap a part menti fákon lógnak, várva a „menetrend szerinti” turistahajót, ahonnan repül a jóféle thai banán. Gyorsabb motorcsónakkal még messzebbre juthatunk, ellátogathatunk Phi Phire, a hat földdaraból álló szigetcsoporthoz, amelynek egyikén forgatták Leonardo DiCaprióval A part című filmet. És valóban, a part legalább olyan ezüstfehér, mint a képeken, a tenger pedig pontosan olyan türkizkék, vagy még szebb. Úgyhogy ne is menjünk tovább, inkább pihenjünk, napozzunk, lustálkodjunk napestig!

Mi volt az istenek eledele?

Az Iliászban is, az Odüsszeiában is olvashatunk a „haláltalan” égi lakókról, akik az Olümposz csúcsán, nem örök hóban, hanem örök tavaszidőben, csodás ízű ambróziát falatoznak, s hozzá mézízű nektárt kortyolgatnak.

Az **ambrózia** szó jelentése: „emberfeletti”, „isteni” (ti. táplálék), alkotóelemei pedig – kimondani is borzalmas! –: olaj, bor, méz, reszelt sajt és liszt. Ezt fogyasztották földi királyok is, sőt bizonyos atlétikai versenyek csúcsteleítő győztesei, az időleges ógörög „pünkösdi” királyok. A pép hidegen tálalható.

Az ambróziát ezek szerint ne irigyeljük a halhatatlan olümposziaktól, akiknek ereiben egyébként nem vér, hanem egy csodás folyadék, az ikhór kering; ettől is halhatatlanok.

A görög **nektár** szó eredete bizonytalan, de összetétele ismert: az előbb felsorolt ötféle hozzávalóból kettő alkotja, a méz és a bor.

A szerényebb sorsú pórnép egy liliomféle növény, az aszphodelosz gyökereit örölte meg estebédnek, néha makkal vagy mályvával keverve a szerény kását.

Homérosz hősei, a harcos akhájok viszont jó zsíros disznógerincet és háthúst falatoztak; a pecsenyét liszttel bőségesen meghintik, ezzel kínálják a megfáradt vándort. A vendégbarátság pedig azt követeli, hogy a lábfürdőt vett és olajjal bekent bolyongótól csak akkor szabad megkérdezni ajava nevét és szülővárosát, ha már felfrissült ételtől-iteltől.

A lakoma kezdetén – áldozat gyanánt – a vendégmarasztaló házigazdák mindig a földre vetnek néhány húsdarabot az isteneknek, akik

láthatatlanul vannak jelen a földiek étkezésénél, és mélyen beszívják a sült hús illatát.

Az ambrózia és a nektár receptjeinek ismeretében ebben nincs is semmi csodálnivaló. Szegény olümposzi istenek!

D. É.

Bűn, ha szeretjük a cukrot?

„A cukor egészségtelen, használjon helyette mesterséges édesítőszer” – hallhatták ezt az intelmet az orvosok már sokan. Ámde valóban annyira veszélyes a cukor, mint állítják?

– A gyümölcscukor egészségesebb, mint a répa- vagy a nádcukor.

– A barna cukor táplálóbb, mint a fehér.

– A cukor aktívvá teszi a gyerekeket.

De sajnos:

– A túlsúlyos emberek több cukrot fogyasztanak, mint sovány társaik – állítják, de az igazság az, hogy ezek több zsíros ételt esznek.

– A cukorbetegséget – diabéteszt – sem a cukor okozza, hanem azért alakul ki, mert a szervezet nem termel inzulint, így képtelen a cukor lebontására.

– Nemcsak a cukor járul hozzá a fogszuvadásához, hanem minden szénhidrát tartalmú étel elősegíti azt. Tehát nem kell lemondani a cukorról, csak mértékkel fogyasszuk!

Tippjeink:

– Ha édességet tesz az asztalra, csak egy adagot adj mindenkinek.

– Legjobb étteremben vagy cukrászdában hódolni az édes „drága” élvezeteknek.

– Csak kiegészítőként egyél édességet. A fő étkezést soha se helyettesítsd süteménnyel, csokoládéval.

– Igyál kevés cukrozott üdítőt. A csapvíz és az ásványvíz is oltja a szomjat!

D.

Filmtörténet a „legelső” tükrében

1893. februárjában alapították a világ első filmstúdióját, Thomas Edison gyárát, a Black Maria-t. A mai modern technikától még igen távoli intézmény nevét onnan kapta, hogy a tulajdonos fekete kátránypapírral borította be a falakat.

1895. december 28., Párizs. Az első nyilvános mozielőadás. A Lumière testvérek saját készítésű filmjeiket vetítették, köztük a moztörténelem első játékfilmjét, A megöntözött öntözőt.

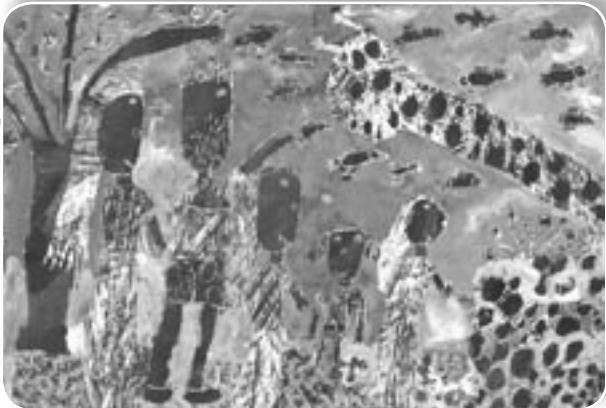
1896. „Elcsattant” az első mozi-csók May Irwin és John C. Rice között, A csók című filmeckében. A merész tett alaposan felborzolta a kedélyeket.

1903. A legjellegzetesebb amerikai zenésfilm, a western első darabja, A nagy vonatrablás. Hozzá fűződik a világ első kaszkadőrjének szerződötése is. Frank Hanaway-nak hívták, és egy vágató lóról kellett leesnie.

1906. Elkészül az első rajzfilm, a Jópofa pófák több alakban című produkció.

(Folytatjuk)

Szemfüles Kalendárium

Takács Anita Újvidéken díjazott munkája

Érmek, oklevelek

Az újvidéki Képzőművészeti Központ 36. alkalommal hirdette meg képzőművészeti pályázatát, amelynek témája a család volt. A pályázatra 3890 alkotás érkezett, ebből 267-et állítottak ki. A zsűri több egyenrangú díjat és dicséretet osztott ki. A szabadkai Studio Bravo műhelyből **Takács Anita** részesült dicséretben. Ajándékba a rajzfelszerelés mellé a díjazottak egyedi oklevelet kaptak, amelyekre alkotásukat nyomtatták. A díjazott munkák a katalógusban is helyet kaptak. A kiállításon látható volt még **Jelena Mijajlović**, **Losonc Ágnes** és **Teodora Milanović** alkotása is.

A budapesti székhelyű **ClubNetCet Egyesület** Ünnepejünk együtt! elnevezésű nemzetközi rajzpályázatán a műhelyesek is részt vettek. **Bartol Brigitta** második, **Gabriela Ilić** harmadik lett, valamint a díjkiosztó ünnepségen elnyerte a közönség díját is. Mindkét lány alkotása helyet kapott az egyesület által kiadott 2008-as falinaptáron. A legjobb száz alkotás közé sorolták még **Korek Diána**, **Jelena Mijajlović** és **Leona Mandić Buila** műhelyes, valamint **Bencun Mia** és **Besnyi Botond** (J. J. Zmaj iskola, 2. c osztály) munkáját is.

Az **Újdelhiben** évente megrendezésre kerülő nemzetközi képzőművészeti pályázaton, amelyre általában több tízezer munka érkezik a világ minden tájáról, figyelemre méltó eredményt értek el a műhelyesek. Ezüstérmes lett **Jelena Evetović**, **Jelena Cvijan**, **Zádori Noémi** és **Aleksić Luna**. Díjat kapott még **Novotni Natália** is. Az éremre belevesték a gyerekek nevét, munkájuk pedig bekerült a katalógusba.

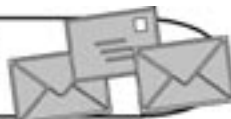
Egy **Szlovákiában** meghirdetett nemzetközi képzőművészeti pályázat témája a következő volt: Medve–ember–farkas. A pályázatra közel 4000 munka érkezett a környező országokból. A szabadkai pályázók közül oklevelet kaptak: **Milic Áron**, **Bartol Brigitta**, **Takács Anita** és **Vita Miković**. A kitűnő munkáknak köszönhetően a Studio Bravo műhely is oklevélben részesült.

G. M. E.

A budapesti díjkiosztás után

MIZUJS?

Egy téli élményem

A téli szünidő egyik napján az unokatestvéremék meghívtak szánkózni. Azt mondták, hogy a Bara környékén lévő régi síneknél fogunk csúszkálni, ahol van egy kis domb. Amikor odaértünk, az unokatestvéremék éppen zsákot tömtek kartonpapírral. Gondoltuk, hogy ez jobb, mint a szánkó. Ha a szánkóval felborulok, lehet, hogy megütöm magam. Megérkeztünk a dombra. Jobbnak tűnt, mint bármilyen másik szánkózóhely. Két oldala volt, és még a közepén is jócskán lejtett. Először a közepén kezdtem a szánkóval csúszni lefelé. Ezután megpróbáltam a zsákot. Ez sokkal jobban tetszett. Aztán kipróbáltam a domb meredekebb oldalát. Ez még jobb volt. Nagyon jót szánkóztunk. Másnap is elmentünk, de akkor már mi is saját zsákot vittünk, amin nyugodtan szánkóztunk. Remélem, hogy az idén télen még fog esni hó, és csúszkálhatunk.

Tóth Tamás, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Két nap Budapesten

Életemben először jártam Budapesten, ahol két napot töltöttem. Hatalmas város, hatalmas épületekkel és rengeteg érdekességgel. Voltam a budai várban, a Mátyás-templomban, a Titanic-kiállításon és a Csodák palotájában. Ez utóbbiban megtapasztalhattam a fizika törvényeit. Kerékpároztam drótkötélen, egy keréken, ami nagyon félelmetes volt, hiszen két méter magasban történt. Szerencsére ki voltam biztosítva. Mindent, ami ott látható volt, kipróbáltam, megfogtam. Volt ott egy pad, amire ha ráfeküdtem és megnyomtam egy gombot, rengeteg szög ugrott ki. Ijesztő volt a látványa, de nem hagyhattam ki. A látszat ellenére alig éreztem valamit. Most már tudom, hogy ez nem is fáj. Az egyik leglátványosabb dolog Nikola Tesla trafója volt. Amikor kijöttünk a Csodák palotájából, hazafelé indultunk, de ekkor megláttuk a közelben lévő épületen a Titanic-kiállítás plakátját. Ezt sem hagyhattuk ki. Izgatottan léptünk be a kacskaringós folyosókon lévő kiállításra. Halk zene szólt, és halványkék fény áradt. Minden egyes tárgy üveggalitkában volt. Láttunk edényeket, hajóalkatrészeket, személyes tárgyakat, mint például medálok, kalap, táska, egy nadrág és pénzermék. A hajótörzs egy darabját meg lehetett érinteni egy kis lyukon keresztül. Egy kicsit én is úgy éreztem, mintha a Titanic egyik utasa lettem volna. Ez a nap teli volt élményekkel, és szeretnék máskor is ilyen gyönyörű napot.

Pétevári Patrik, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Adai hírek

A Cseh Károly iskola 5. d osztályának tanulói magyarórán élménybeszámolót tartottak a karácsonyi örömről, az újévi bulikról, valamint a többi, a téli szünetben történt eseményekről. Mindenki leírta a szünetben átélt élményeit.

A Szent Száva napja alkalmából megtartott ünnepségen Klucsik Ella az 5. d osztály tanulója szavalattal lépett fel.

Az osztály egy képzőművészeti pályázatra készített alkotásokat. A pályázaton a moholi, valamint az adai iskola tanulói vehetnek részt. A rajzok témája: A fogorvos és én. A munkákat májusban bírálják el.

Karácsonyi Áron, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Milyen szervező vagy?

1. Előfordult, hogy otthon felejtet az iskolában szükséges könyvet, füzetet?

- a) Ilyen még sosem történt velem. (0)
- b) Igen, nagyon kínos volt. (2)
- c) Ha megtörténik, feltalálom magam. (4)

2. Mikor érzed úgy, hogy vége a türelmednek?

- a) Ha nem történik minden úgy, ahogy elterveztem, elviselhetetlenné válok. (4)
- b) Soha semmi nem hoz ki a sodromból. (2)
- c) Amikor a testvérem/rokonom a külsőmet hozza szóba. (0)

3. Melyik mondatot hallod a leggyakrabban a szüleidtől?

- a) Látod, előre megmondtam! (4)
- b) Ez nem olyan egyszerű, mint gondolod! (2)
- c) Nem eszik olyan forrón a kását! (0)

4. Iskola után/előtt edzés vagy különóra, minden napra valamilyen elfoglaltság. Mit szólnál, ha így telne a heted?

- a) Nos, talán meg tudnám szokni. (2)
- b) Ez a menetrend nekem túl szabályos. (4)
- c) Ez már most is így van. Csak önfegyelemre van szükség. (0)

5. Mire gondoltál ma reggel, amikor megszólalt a vekker?

- a) Gyorsan ki az ágyból, megint ezer feladatomban van! (4)
- b) De jól aludtam az éjszaka! (2)
- c) Egy félórásukat még úgy szunyókálnék, ha lehetne. (0)

6. Képzeld el, hogy egy festő képet készít rólad. Hogyan nézne ki az alkotás?

- a) Mintha Picasso festette volna: egyenes vonalak, kockák, négyzetek. (0)
- b) Nyugodt és költői lenne, akár egy szép tájkép. (2)
- c) Nekem mindegy, csak a színek legyenek élénkek és én jól nézsek ki rajta. (4)

Mindent kézben tartasz, vagy inkább hagyod, hogy sodorjanak az események? Ha őszintén válaszolsz a kérdésekre megtudod, hogyan oszthatod be jobban az idődet.

Értékelés

0 és 7 pont között: A ZSENIÁLIS
Gratulálunk, te tehetséges szervező vagy, aki képes kézben tartani az életét. Ám olykor a spontán dolgokra is kellene időt szakítanod. Ha süt a nap, egy kinti séta sokkal értelmesebb program, mint a benti számítógépbámulás. Ez persze fordítva is igaz, ha esik az eső, nem kell mindenáron lemenni a parkba, még akkor sem, ha már a hét elején beterveztél a sétát.

8 és 15 pont között: A MENEDZSER

Nem kerítesz túl nagy feneket a dolgoknak, mindent könnyen átlátsz. Egyetlen hibád, hogy hajlamos vagy sokáig halogatni a kényelmetlen feladatokat. Könnyítsd meg az életed azzal, hogy mihamarabb elintézed a teendőket, aztán pedig jutalmazd meg magad, amiért ennyire kötelességtudó voltál.

16 és 24 pont között: A SPONTÁN

Te vidám lélek vagy, aki könnyű szívvel eltűr maga körül némi káoszt. Szigorú szabályok és precíz tervezés? Ez nem a te világod. Épp ezért sajnós az is gyakran megesis, hogy elcsúszol a határidőkkel. Jobb hát, ha odafigyelsz arra, mi az, ami elsőbbséget érdemel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves lány vagyok, vagyis nemsokára annyi leszek. Egy nálam fiatalabb fiúba vagyok szerelmes, mondhatnám „beleestem”! Találkoztunk is a téli szünetben, a barátnőm is mindig velünk volt. Megbeszéltük a barátnőmmel, ő mondja meg a fiúnak, hogy tetszik nekem. Így is volt, kiderült, hogy én is tetszem neki. A fiú már számtalanszor próbálkozott, hogy megkérdezzen, hogy akarok-e vele járni, de mindig közbejött valami. Az is zavarta a próbálkozásokat, hogy én egy nagyon szegénylős, hallgató lány leszek, ha fiútársaságba kerülök. Mit tegyek ez ellen? Sajnos a fiú megunta a dolgot, és most már nem próbálkozik. De a suliban és edzéseken mindig néz. Körülöttem azt mondják, hogy biztos, hogy nem vagyok közömbös neki. De nem tudom, hogyan kezdeményezzek. Segítséget! Mit tegyek, mert most már nagyon boldogtalanul érzem magam?!

Válasz:

Kedves Nati!

Először is, jól gondold át, hogy mennyire fontos számodra ez a fiú, mert ha igen, akkor bele kell vágnod a dologba, akármilyen szegénylős is vagy. Mindenféleképpen csak nyerni fogsz, akármilyen választ is kapsz a fiútól. Először is, újra köszönő viszonyba kell kerülnöd vele. Ez pedig nagyon könnyű dolog, hisz egy iskolába jártok, és napról napra alkalmatok van gyakorolni az egymásra mosolygást, köszönést, szemézészt. Sőt azt is, hogy arra tartózkodj a barátnőddel, amerre ő is jár. Szurkolj neki és az osztályának a meccseken. Ahhoz, hogy legelső alkalommal, amikor egymásba botlotok, köszönj neki. Elég egy rövidke szia. Utána meg már könnyebben mennek a dolgok. Kezdetnek az sem rossz, ha csak egymás mellett álltok, ültök és hallgattok. Élvezitek egymás közelségét. Közös témáitok is lesznek biztosan. Az iskola, a tanárok, a tanulás, a közös ismerősök, a zene, a helyi történések kifogyhatatlan tára a beszélgetési témáknak. Persze a fiú további viselkedésétől függnek a későbbi történések. Ha netalán az egészéből az derül ki, hogy a fiúnak már nem vagy olyan vonzó, mint régebben, még mindig jó pontokat könyvelhetsz el magadnak, hisz leküzdötted a szegénylőségedet, és megtetted az első lépést. A következő ismerkedéshez már több tapasztalatod lesz, könnyebben megy majd.

„Tisztelt Bori Mária!

Én egy 12 éves lány vagyok, és a téli táborban beleszerettem egy nálam egy évvel idősebb fiúba. Az egészben az a baj, hogy ez a fiú egyszer azt mondja, hogy szeret, máskor meg azt, hogy nem szeret. Sőt más lányoknak is mondta ugyanezt. Az is nehezíti a dolgot, hogy távol lakik tőlem. Nagyon hiányzik! Ki tudja, mikor találkozhatunk újra? Mikor a tábor végén búcsúztunk, átölelt és nagyon kedves volt velem. Kérem, segítsen, mit tegyek, hogyan hódítsam meg?

Válasz:

Kedves B. S.!

Sajnos nem sok jót mondhatok. Mondhatom azt is, hogy reménytelen az eseted, hisz a ti korotokban, a távolság nagyon nehezen küzdhető le. Hisz az érzelmi kapcsolatoknál igen fontos a személyes találkozás, ami a ti esetetekben nehezen kivitelezhető. Marad

Nati”

„Kedves Bori Mária!

Én egy szerelmi bánattal fordulok önhöz tanácsért. A barátnőm halálosan szerelmes egy fiúba. Én is szerelmes szeretnék lenni. Három lehetőségem van: 1. Van egy nem helybeli fiú. Szimpatikus és a barátaim is össze akarnak vele hozni. 2. Egy nagyon szép fiú. Nagyon tetszik, de van egy gond, mert az egyik barátnőm is szereti ezt a fiút. Ráadásul ezzel a fiúval már álmodtam is. 3. Van egy osztályombeli fiú, de szerintem nagyon ciki lenne, ha szeretném, mert egy osztályba járok vele. Mi lesz, ha netán összeveszünk? Egyébként a horoszkópom szerint ez a fiúval illünk egymáshoz. Az is gondom, hogy nehéz döntenem, mert mindegyik iránt érzek valamit. Kérem, segítsen döntenem!

Rozi”

Válasz:

Kedves Rozi!

Sajnos a döntést neked kell meghoznod, de előtte tudnod kell, hogy nem azért leszünk szerelmesek, nehogy lemaradjunk a többiekétől, vagy mert úgy döntöttünk, hogy most szerelmesek leszünk! Vonzalomról, szimpátiáról beszélünk, ha valaki felkelti a figyelmünket. Te mind a három fiút szimpatizálsz, csak különböző indítékból. Ezeket az indítékokat kell átgondolnod, mérlegre tenni a szimpátiád mértékét, és azt, hogy ezeknek a fiúknak, te mennyire vagy szimpatikus. Nehogy kiderüljön a végén, hogy egyiknek sem tetszel. De vegyük sorjába a fiúkat: az elsővel nehéz fönntartani a kapcsolatot, mert nem helybeli. Utazgatással jár a dolog, ami pénzbe és időbe kerül. Nincs alkalmatok gyakran találkozni. A második fiú nagyon vonzó, mert már álmodtál is vele, de érte a barátnőddel is meg kell küzdened. Megeshet, hogy két dolgot is elveszíthetsz: a fiút is és a barátnőt is. Tehát jól meggondolandó a dolog. A harmadik fiú a legreálisabb, hisz ott van nap mint nap a közeledben, mondhatjuk testközelen, jól ismeritek egymást, a jó és a rossz tulajdonságaitokat is, könnyen megállapíthatod, hogyan érzitek magatokat egymás társaságában. A kérdés, hogy te tetszel-e ennek a fiúnak. De ezt is könnyen meg tudhatod, hisz ott van közel hozzád. Kezdetnek pedig, hisz nem ébredt fel benned a szerelem, hanem csak a vonzalom, barátkoztatok! Idővel kiderül majd, hogy lehet-e köztetek többről is szó.

B. S.”

A csendháborító

gen, itt csend volt mostanáig. A Hargita tudvalevőleg hallgat, tövében a Szikaszó még annál is csöndesebb. Közelemben a Bakó-patak mondikál, de gügyögő hangját sűrű lombok isszák föl; partja mentén, kart karba öltve, zöld nagyestélyiben sorakoznak a fenyők, mintegy védelemképpen; tánca kérik föl, aki a patakon átlépne – megzavarni valamiképpen a kicsi ház lakóját. Aki most – kötelességei és hajlamai között ingadozva – éppen drámát szeretne írni, de képzeletét elragadták a pisztrángok. Színes, csöndes tollászkodás ez is az emlékek mogyoróbokrai között, de nagy hirtelenséggel abba kell hagyni, mert ijesztő csaholással farkastermetű juhászcutya ront ki az erdő sarkából, majd azután még egy, és percek múlva föltűnik a harmadik is. Fel s alá nyargalnak a ház előtt, majd megállapodnak az ablakom alatt, és ugatnak veszettül, mintha vaddisznót, medvét sejténének, s épp az én szobámban.

Valahonnan a padlásról rémülten ereszkedik alá az unokám:

– Nagytata, vegyük elő a puskát! Meg vagyunk támadva!

A gyermek úgy érzi: farkasok rohantak. Hiába szól a magyarázat, miszerint a farkasnak nincsen kolonc a nyakában, és nem elegyedik el békén szakállas kecskékkel, amelyek változatos mekegés közben ugyancsak előzőnlötték a füves-bokros martot, s mintha csak hadifogságból kerültek volna elé, rágnak le mindent, ami elérhető. A két-arasznyai frissen ültetett fenyőfácskámát is.

– Ez már több a soknál! – A feleségem seprűt ragad, de megtorpan az újabb látvány előtt. A juhok is megérkeztek. Nagy sereg gyapjas kórista fújja a bánatát. Fölverve búval az egész ház, az egész környék immár. Jól tudjuk: ősszel, szénahordás után mindenütt szabad itt a legeltetés, de a ház közvetlen környékén ezt megúsztuk mostanáig; e pillanatig, mikor is törhetjük a fejünk: honnan zúdult ránk ily nagy hirtelenséggel ez a kalamitás?

– Né, itt a gazda is! – kiált az unokám.

A juhnyáj mögött valóban föltűnik a pásztor. Jobb kezében hatalmas füttykös, a bal hóna alatt szorongat valamit, s a nyelve alatt is tán falevelet, azzal füttyöget, miközben ünnepélyes léptekkel közeledik a lépcsőfeljárathoz. Valóságos püspöki bevonulás – ez mindjárt fel fog bennünket szentelni.

Kivonulunk mindahányan a teraszra.

A kamasz székel püspök füttyent, komondorai elnémulnak, kecskái abbahagyják a mekegést, juhái a szomorú bégetést. A kolompok szólnak csak a berbécek nyakán. Az ő ministránsai.

Arcunkon a meglepődés áhítatformát ölt, a gumicsizmás, vadászkalapos ifjú némán felénk bólint, majd pásztorbotjával koppintva megindul a lépcsőn fölfelé. Úgy jön, mint akit sóval és kenyérral illik fogadni.

– Jó napot adjon az Isten!

– Adjon, de így, ezzel a sok mekegéssel? És csemeterágcsálással?

A legényke zavartan elmosolyodik, és azt mondja:

– Én csak így jöhetek. A kíséretemmel.

– Mi jót hoztál nekünk?

Ez már nehezebb kérdés. Istenem, mit is kell ilyenkor mondani? A botját falnak támasztva, hóna alól kézbe veszi a kemény fedelű irkát, nézegeti, forgatja, majd felém nyújtja.

Vége a püspöki tartásnak. Kissé meggörnyed, a tekintetében gyermeki félszesség, tán csöppnyi könnyörgés is. Bocsánatot, megértést könyörgő riadalom. Nyűtt vadászkalapját a baljával hátratulja, mély lélegzetet vesz, és bevallja bűnét:

– Verseket hoztam. Hogy András bácsi elolvassá...

S azzal fordul is, nehogy szeme láttára nézzek bele az irkába. Megy, mint aki véleményt mondott máris a világról. Elvonul vele a kutyafalka, a juhsereg, a kecskegaliba.

Csönd van újra. A hargitai pásztorlegényke verseit olvasom. Igen-igen zsenigék; véres-verejtékes küzdelem mindahány az önkifejezéssel. Szakmai körökben elutasíthatóak, ironikus szerkesztő a nyelvét is fenheti rájuk. Árva bolyongással keresik itt egymást a szavak, s amiként egyik a másikkal kírímbe találkozik, csak épp összenéznek: mit keresel te mellettem? Itt-amott mégis összelepednek, s egy titkon álmodozó kamaszlélek rezdüléseit közvetítik. Kinek? A havasi legelőn elképzelt ismeretlen olvasónak, akit melegséggel tölt el a pusztá felismerés: íme, a kis bojtár anyanyelvünk jelzői, igéi fölött mereng, hogy valamiképpen hírt adjon önmagáról. Biztatom is őt magamban: írjon, gyötrődjék csak a szavakkal. Szellemi ruházata fényesedik tőle.

A hargitai székel fiúcska példáján fölbuzdulva most azt mondanám, ha lenne kinek: minden magyar egyetlen mondatot bár – írjon le minden reggelen. Vagy lefekvés előtt. Költői penzumként.

Szellemi tornaként, a nyelvünk gerincsigolyáit kínzó meszesedés ellen.

Sütő András

Horváth Klára illusztrációja

Kenyértörténet

Mindennapi kenyérünk sok változáson ment keresztül, míg mai formáját elnyerte.

Az őseink táplálkozása nagyon egyhangú volt, gyakorlatilag csak húst evett, gyümölcsöket is alig. A kenyér egyidős a növénytermesztéssel. Mikortól az ember búzatermesztésre adta a fejét, a kenyér az étkezéshez nélkülözhetetlenné vált. A kőkorszaki ember főzte a kenyerét: ez pépszerű, kászerű étel volt. Az első sült kenyér lepény formájában jelent meg, ezt forró kőn sütötték. Egyiptomban a kenyértészta puhítására mustot használtak. Mezopotámiából terjedt el a kovász és a tészta kelesztése. A rómaiak már nemcsak búzából, de árpából és rozsól is sütöttek kenyeret, sőt búzakenyérből volt fehér, félbarna és fekete.

Az indiánok csak a kukoricát ismerték. A málélepény és málékenyér népszerűsége nekik köszönhető.

Az iparosodás kezdetén, a 18. században megjelent a dagasztógép, ezáltal a kenyéripár lépést tud tartani az egyre növekedő igényekkel.

Sz. K.

ZSIBONGÓ

Illatos levél

Egy olasz illatszergyáros szerint talán már két éven belül akár rózsá vagy alpesi fuvalat illatú e-mail is kaphatunk. Az elektronikus leveleket úgy illatosítják majd, hogy speciális, szórófejű ellátott, újratölthető patronokat szerelnek be a számítógépekbe. Az ember csak rákattint majd a „scent mail”-re (illatos posta), mire megjelenik a rendelkezésre álló illatok listája. Kiválasztjuk a megfelelőt, és ahogy eddig a dokumentumokat vagy képeket, az illatot „csatoljuk” a levélhez.

Számítógépfüggő egyének akár a húsvéti locsolkodás is letudhatják majd anélkül, hogy imádott gépük mellől fel kellene állniuk.

Sz.

Szólásmagyarázat

Bottal ütheti a nyomát

Akkor használjuk, ha valakinek sikerül úgy elillannia, megszöknie, hogy már nincs remény az elfogására. Néha olyan dolgokra is mondják, amit már hiába keres, hiába próbál visszaszerezni az ember.

Szólásunk a régi vadásznyelvből ered: a hajtók szokták bottal ütni a bokrot, az avart, hogy felzavarják a vadat, a vadász elé űzzék a megbúvó állatot. De ha a vad már elmenekült, csak a nyomát üthették, és ez éppoly hiábavaló, mint annak a szökevénynek az üldözése, akiről ma azt mondjuk, hogy annak már bottal üthetik a nyomát.

Szórakozásból tudomány

Egy híres francia természettudós – Jean Baptiste Lamarck (1744–1829) – még orvostanhallgató korában figyelni kezdte a természetet. Szegény diák lévén, nem mehetett a drága párizsi szórakozóhelyekre, így szabad idejében manzárdszobája ablakából figyelte a szomszédos házak tetején tanyázó verebeket és galambokat, sétáló macskákat. Amikor ezeket meguntta, a kék eget fürkészte, a felhők vonulását, a szivárványt.

Annyira megszokta ezt a szórakozást, hogy már alig várta, hogy a szobájába érjen és az ablakból figyelje az eget. Később aztán jegyezni kezdte a felhők vonulását, a szelek irányát. Végül egy fogalmazványt adott be az Akadémiának „A légkör alapjelenségei” címmel, amely megnyerte tanárai tetszését.

Később annyira belemélyedt a Hold és az időjárás kapcsolatának tanulmányozásába, hogy időjárás-jelentést kezdett szerkeszteni. Sokszor bevált az előrejelzése, de előfordult az is, hogy eltévesztette. Ez napjainkban is előfordul a meteorológusokkal.

Bár nagyon sok hasznos munkája volt, kortársai nem értették meg, sőt Napóleon egy időben még az időjárás-jelentést is betiltotta. Tudománya csak később nyert elismerést.

P.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

					ZS				
			★			★	★		
CS						GY			
								★	
	★			★		★		★	
	★			★		★			
									★
★					★				
			★						

Kertszomszédok beszélgetnek:

- Szomszéd, használhatnám a fűnyíróját?

- Persze, ...

A válasz folytatását megtudod, ha berakod az itt lévő szavakat, betűcsoportokat a rácsba.

Kétbetűsek: ÁM, ES, LA, OL, PA, RM.

Hárombetűsek: ALE, BOS, EAR, ELK, GEA, GYÁR, ISI, KIS, LAP, VIL.

Négybetűsek: ATKA, ELAD, ELIZ, EVET, LŐSZ, OSLO.

Ötbetűsek: ITÓKA, PALLO, ZSIVAJ.

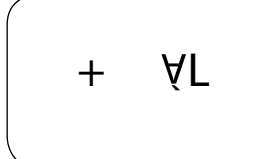
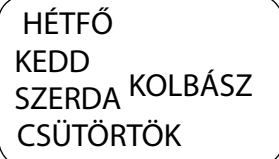
Hatbetűsek: MAI NAP, NUMERÓ.

Hétbetűsek: ARASZOL, PACSIRTA.

Kilencbetűsek: IDEUTAZÁS, TEKERGETI.

Tizenegy betűs: PETREZSELYEM.

Betűrejtvények

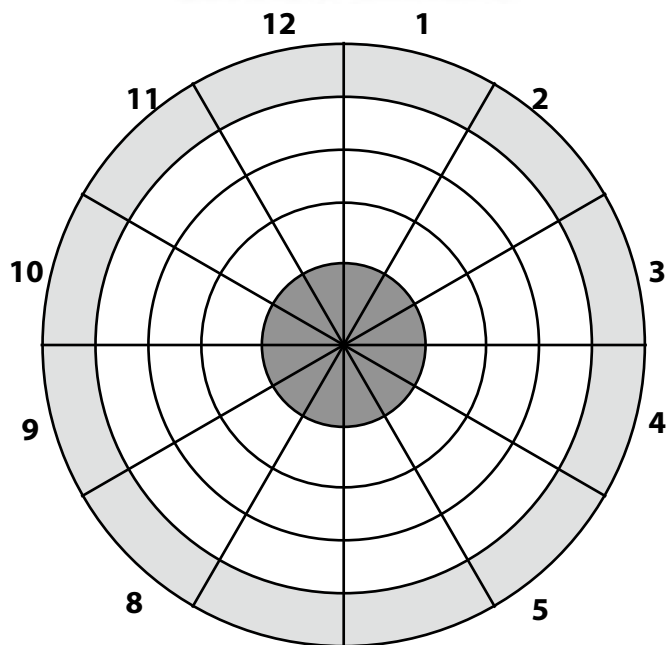
1 2 3 4

Skandináv rejtvény (4.)

Ebben a rejtvényben a Zenebona rovat kedvelőinek kedveskedünk. A népszerű Tokio Hotel együttes tagjainak a nevét, valamint egy daluk címét kell megfejteni.

	GÉP		A FA RÉSZE	TAKARÍTÁSI KELLÉK	... CSILLAGOK	PÁLYA-UDVAR	TRIO BETŰI	
	FÉL ÓTA!		DÖGEVŐ MADÁR	EZ	VÁSZNON MEGJELENÍTI	MIKRO-SZKÓP	NYAKBA-VALÓ	
	TAPOGATNI KEZD			LÓNEV			VÁR BETŰI	
	GYORS ÉTEL		MÉTER	A. I. K.			ÍZESÍT	
								NEM EGÉSZSÉGES
BELGIUM	JÁROM A FÉRFI PÁRJA	...-RE AKI TARTOZIK		AROMÁJA		CSÓK PÁRAT-LANJAI EZ	ITALOZÁS	BŐR
EGYFAJTA ÓRA			BABA ELEJE	... A SZÜRÉT (ÉK. F.)				EME
SZERPEL								É. R. Á.
			URÁN	NÉMET ELŐJÁRÓ	VÍVÁS ELEJE	A 3. SZEMÉLY TOMANEK NÁNDOR	HIBÁZIK	
			LOBOGNI KEZD		1000		FINOM	
LITER	OXIGÉN	ÁLLAT-LAKÁS		MÁSHOL (ÉK. F.)			MEGY-E	
		NORD		ZÉRÓ			GRAMM	
					MOZDÍTHATÓ VAGYONTÁRGY			

Körbe-körbe

7 6
 ÁDÁM ETEL MÁTÉ OTTÓ
 CILI FERI NÓRA RÉKA
 ELZA LUCA NINA RÓZA

Rakd be a neveket a körökbe úgy, hogy a külső körgyűrűbe kerülő betűkből a Pál utcai fiúk írójának neve alakuljon ki.

Anagramma

ELEJT
 SUGÁR
 TAPOS
 NYÁRI
 TALÁL
 SEPER
 ANDOR

A jobb oldali szavak betűinek átrendezésével képezz új értelmes szavakat! Ha jól dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopban egy bolygó neve válik olvashatóvá.

Szóbetoldó

	R				R		
	V	I			L	A	
E	L				R	T	A
	D	I			L	A	
	B				R		

Csak egyetlen szót kell találnod a megfejtéshez. Ezt írd be minden sorba! Arra vigyázz, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Meghatározások

1. Gyümölcs
2. Kis Etelka
3. Kacag
4. Fél mindentől
5. Kiállhatatlan
6. Nem jó
7. Kezünkön vannak

Ha jól sikerült megfejteni a rejtvényt, akkor a kiemelt oszlopban egy ausztráliai erszényes állat neve alakul ki.

Lóugrásban

	1		2		3			
A	D	S	S	O	A	K	E	E
A	☀	B	R	☀	O	B	☀	E
A	Z	K	N	M	T	R	CS	K

Bácskai város

Bácskai falu

Bánáti város

A 3. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Ezt én is szívóól remélem
- sóhajt a nebuló.

Betűrejtvények

1. emberek, 2. állatok,
3. darazsak, 4. legyek

Anagramma

megoldják

Kitöltőcske

gesztenye

Puzzle

Aki mer, az nyer

Egy kis irodalom

Jack London:
A vadon szava

Az 1-2. skandináv rejtvény helyes megfejtése

FARSANGI MULATSÁGOK,
BÁLA, KARNEVÁLOK.

Könyvjutalmat kap

Karácsonyi Áron, Ada

A Poénvadász helyes megfejtése:

1. - Jenő, nem éjfé van, hanem még csak déli tizenkettő.
2. - Anyu, nézheted a tétvét?
- Igen, kisfiam, csak ne kapsold be!

Könyvjutalmat kap

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

A CSÁSZAR ELHATÁROZZA, HOGY MAGUKTÓL AZ ISTENEKTŐL TUDAKOLJA MEG, MI AZ IGAZSÁG A FÖLDRENGÉS, A SZOKOAR DÖLGÁBAN, MI IDEZTE FEL AZ ISTENEK HARAGJÁT. A PÁPOK EGY APAGYILKOST ALDOZNAK FEL, S AZ URALKODÓ, A REMEGŐ AGYVELÓN, A SAJÁT SZEMEVEL OLVASHATJA A FELELETET...

A KERESZTÉNYEK!

119.

BIONNAK, AKI TANUJA A JELENETNEK, ESZÉBE JUT EGY KORÁBBI BESZÉLGÉSE TAGÉSSAL, A FÓAUGURRAL...

S HA NINCS AZ AGYVELÓN ÜZENET?

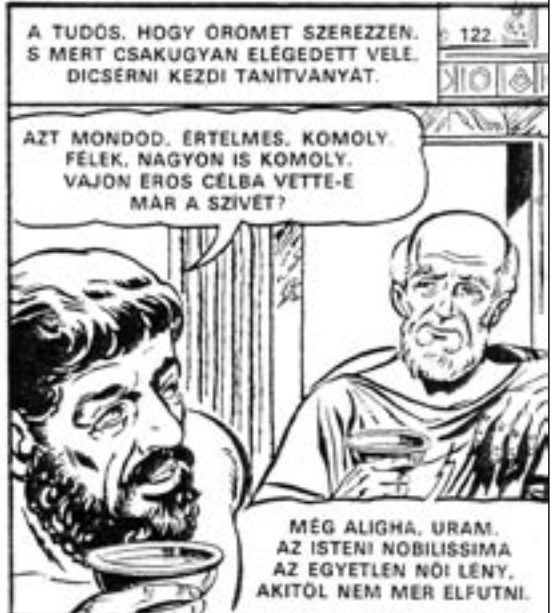
120.

MINDIG VAN, HA KELL. A BIBORCSIGA NEDVÉBŐL KÉSZÜL HOZZÁ A TINTA, A SZILFIUM-GYÖKÉR OLDATA LÁTHATLANNÁ TESZI. A TENYEREMRE ÍROM, HA RÁTESZEM A FORRÓ AGYVELŐT, MINDJÁRT LÁTHATÓVÁ VÁLIK RAJTA A JÓSLAT.

TOBBÉ NEM LEHET HÁBOZNI, EDICTUM JELENIK MEG, AMELY FELSÉGSÉRTŐNEK BÉLYEGEZ MINDENKIT, AKI MEGTAGADJA, HOGY ALDOZATÓT MUTASSON BE A HALHATATLAN ISTENEKNEK. AZ IZGALMAK LEDONTIK A LÁBÁRÓL DIOCLETIANUST. BIONNAK MINDEGYRE OTT KELL ÜLNIE A BETEGÁGYA MELLETT. A CSÁSZAR QUINTIPORRÓL BESZÉLGET VELE.

SOKSZOR ALIG BÍROK ERŐT VENNI MAGAMON, HOGY ODA NE KIÁLTSAK NEKI: OLEJ MEG, APOLLINARIS, NEM URAD, VAGYOK ÉN, HANEM APAD!

A TUDÓS, HOGY ÖRÖMET SZEREZZEN, S MERT CSAKUGYAN ELÉGEDETT VELE, DICSEMRNI KEZDI TANITVANYÁT.

122.

AZT MONDOD, ÉRTELMESES, KOMOLY FELEK, NAGYON IS KOMOLY. VAJON ERŐS CÉLBA VETTE-E MÁR A SZÍVÉT?

MÉG ALIGHA, URAM, AZ ISTENI NOBILISSÍMA AZ EGYETLEN NŐI LÉNY, AKITŐL NEM MER ELFUTNI.

123. TITANILLA? ARANYFÉNY Ő, ŐRÜLŐK NEKI, HOGY AZ ASSZÓNYI NEMHEZ SZÉLIDÍTI EGY KICSIT.

A CSÁSZAR, AMINT FELEPÜL, ORVOSAI TANÁCSÁRA HOSSZABB KIRANDULÁSRA INDUL A NILUS VOLGYÉBEN. RANGREJTVE UTÁZIK, QUINTIPORON ÉS NÉHÁNY SZOLGÁLTATTEVŐ RABSZOLGÁN KIVÜL CSAK TITANILLÁT VISZI MAGÁVAL. EZT AZONBAN HAMAR MEGBANJÁ, A LÁNY GÖGÖS, UNOTT, ÉS HALLGATAG. NA MEGIS MEGSZÓLAL, HANGJÁBAN RÍDEGSÉG...

124.

A LÉGYEZŐMET, MAGISTER!

(FOLYTATJUK)

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Mikor végképp úgy érzed, hogy csődbe jutottál, a jószerecsse mindig pártfogásába vesz. Hirtelen a legváratlanabb pillanatban minden jóra fordul. A barátokra, pártfogókra nem számíthatsz. Egyszerűen és személytelenül a sors szól közbe, ami végül is nagyon jónak bizonyul. A siker tehát újra biztosított, csakhogya ismét kiderül, hogy semmit sem adnak ingyen. Semmi baj, bármivel könnyedén megbírkózol, csak továbbra is higgy magadban!

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Talán most az volna a leghelyesebb, ha egyelőre semmilyen fontos dologban nem döntenél. Állandó szorongással gondolsz az elmúlt évre, de az új évtől mégjobban rettegsz. A legkevésbé kell bármitől is tartanod. Olyan sok segítőkészséget tapasztalsz magad körül, amennyire már régen nem volt példa.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Sok új ismerőst, barátot szerezhetsz magadnak, akik nemcsak kellemessé, színessé teszik az életedet, hanem igencsak hasznosnak bizonyulnak. Az iskolában komoly sikerekre számíthatsz. A legnehezebb számodra, hogy a feladataid elvégzését és a szabad idődet egyensúlyban tartsd. Nem ördögös dolog, de nagyon fontos, mert most képes vagy kissé túlzásba vinni a szórakozást.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Rövidesen minden egyszerűbb és nagyszerűbb lesz. Most sok mindenben neked ad igazat a sors. Anélkül, hogy fáradnod kellene érte, tálcán kínálja mindazt, amiért másoknak meg kell küzdenie. Minden téren kedvező fordulat várható. Egy komoly akadályt küzdhetsz le, ha nem tulajdonítasz túlzott jelentőséget az apróbb dolgoknak.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Igazán nincs okod panaszra, mert amit nagyon szeretnél, azt sikerül elérned, vagy könnyen megszerezheted. Semmit sem érdemes túl komolyan venni, semmiért sem kell feleslegesen harcolnod. Azonban nehezen tudod feldolgozni az elmúlt hetek eseményeit. De végre látszik az alagút vége. Ha nem számítasz a barátaidra, és protekciót sem keresel, saját erődből sok területen tiszta vizet önthetsz a pohárba.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Most ne nagyon változtass, mert nincs kedvező alkalom. A barátaiddal lehetnél egy kicsit megértőbb is. Jól teszed, hogy nem hallgatsz másra, és a saját utadat járod. Sokan keresnek meg téged kérésekkel, szívességet, sőt támogatást várnak tőled. Csak akkor legyél jószívű, ha kellőképpen meggyőződöttél róla, hogy nem élnék vissza emberszereteteddel.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Bárhogy is van, legalább tiszta lappal kezdhetsz. Ha a kapcsolatod válsághelyzetbe kerül, nem biztos, hogy a szakítás a legmegfelelőbb megoldás. Gondold végig, hiszen mindig adódnak kisebb-nagyobb problémák az élet minden területén. Van, akinek sikerül mindent helyesen megoldani, van, akinek nem. Tanulj meg túllépni ezeken a dolgokon. Nagyon fontos, de nem annyira nehéz.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Vígasztalódj azzal, hogy feszült, rossz hangulatod ellenére igenis nagyon szerencsés vagy. Jól végzett feladataidért nemcsak elismerésekkel halmoznak el, hanem jutalomra is számíthatsz. Azonban nem árt, ha egy kicsit óvatosabban költszel, ugyanis igen gyorsan kifolyik a kezéd alól a pénz.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Ne másoktól remélj segítséget, a saját tehetséged mindennél többet ér. Legfontosabb erényed az önbizalom. Ahogy telnek-múlnak a napok, lassacskán le is higgadsz, és megtalálod a módját, hogy kivedd a részed az élet örömeiből is. A családban örömteli események történnek, vagy ajándékokkal, kellemes meglepetésekkel gondoskodnak róla, hogy jókedvre derülj.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Bírd ki még egy kicsit! Legalábbis egy időre, csak a látszat kedvéért kell eltúrnod az elviselhetetlen embereket. Különösen a jó barátoknak ne fordíts háttat. Ők most is szívesen melléd állnak, ha elfogadod a segítségüket. Most már mindenképpen meg kell oldanod egy régóta húzóódó vitás kérdést. Próbáld meg higgadtan rendezni minden konfliktust.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Mivel nem ronthat el semmit, talán helyesebb, ha kíméled magad, tudván, hogy a mai ígéreteket lehetetlen rögtön kicsikarni, holnap meg már maguktól valósulnak meg. A nagyravágás viszi előre az embert, de egyelőre bele kell törődnöd, hogy kénytelen vagy kedvezőbb időkre várni. Lehet, hogy magadra haragítasz egy-két embert, de velük nem érdemes törődni. Biztos sikerre számíthatsz.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Most nagyot léphetsz előre, természetesen könnyű áldozat árán. Addig kell ütni a vasat, amíg meleg. Ne utasítsd vissza a kedvező ajánlatokat, vagy inkább keresd és használd ki a jó lehetőségeket. Rossz hírek átmeneti idegeskedést vagy keserű hangulatot okozhatnak. Mire igazán komolyan vennéd ezeket, kiderül, hogy vagy jelentéktelenek, vagy kimondottan hasznosak a számodra.

Fürdőruha

Két barát nő beszélget:
 – Tudtad, hogy az idén az egyrészes fürdőruha a divat?
 – Tényleg? És melyik részt hordják?

Hideg-meleg

A skót szállodában egy vendég panaszkodik:
 – Kérem, a szobában csak egyetlen vízcsap van. Miért írják akkor a prospektusban, hogy „hideg-meleg folyóvíz”?
 – Mert mosakodni hideg, inni viszont meleg.

Tekintély

Pistike először megy a szüleivel az állatkertbe. Az állatokat már ismeri a könyvekből, úgyhogy mindegyiket lelkesen üdvözlí:
 – Szia, majom! Szia, süni! Szia, zebra!
 Egyszer csak odaérnek az elefánt elé. Pistike ránéz, majd halkán így szól:
 – Csókolom...

Női bölcsesség

Menyasszony fut az anyjához és kérdez:
 – Anyu, anyu, én és Péter vitázunk, és nem tudjuk eldönteni, hogy melyikünknek van igaza.
 – Nagyon egyszerű, kislányom – válaszol az anya. – Házasságkötés előtt neki, utána meg neked!

Félreértés

Az elmegyógyintézetben az egyik ápoló a vízcsapnál áll, és egy botra kötött madzagot lógat a mosdókagylóba. Az ápoló tapintatosan kérdi tőle:
 – Na, hány halat fogott eddig?
 A bolond rámered:
 – Megőrült? A vízvezetékben?

A bank

– Sosem gondoltam volna, hogy a bank egy vidám munkahely. Először csak kedvesen mosolyogtak, aztán, amikor meghallották, mennyi hitelt szeretnék felvenni, óriási röhögés tört ki.

Labda

– Apuka, találtam egy elveszett labdát!
 – Honnan tudod, hogy elveszett?
 – Hát a gyerekek az udvaron még most is keresik...

Borozgatás

Erősen elázva, éjszaka megy haza a székely, s tűnődik, hogyan menjen be, hogy meg ne tudják a szomszédok. Hirtelen ötlettel bekiált az ablakon:
 – Itthon van-e a gazda?
 Röstelli ám erősen az asszony, hogy nincs otthon ilyenkor az ura, s azt mondja:
 – Itthon van hát!
 Eltátja a száját odakint a székely:
 – Akkor tán mégse az vagyok, akinek gondoltam magam...

Fajsúlyos irodalom

Vásárló:
 – Szeretnék egy könyvet venni, kérem.
 Könyvkereskedő:
 – Ajánlhatok valami könnyűt?
 Vásárló:
 – Mindegy, kocsival vagyok.

Osztályfőnöki

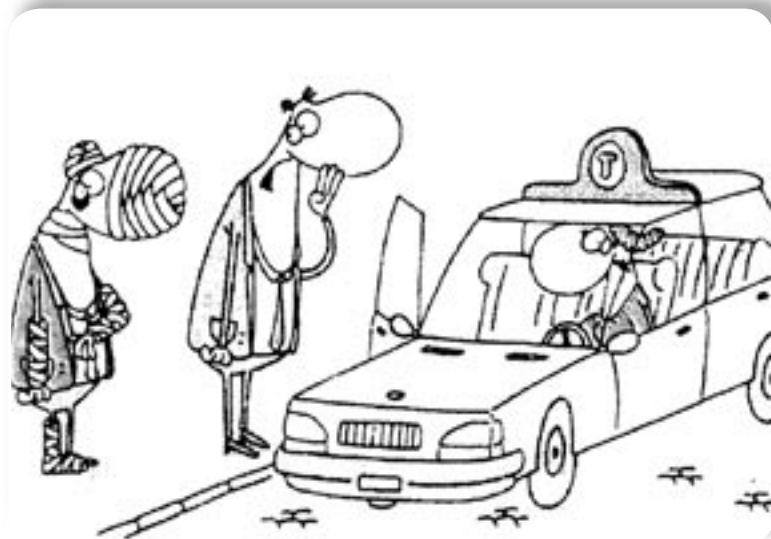
A tanár megkérdi a gyerekeket:
 – Gyerekek, ki babonás, ki hord a zsebében patkót?
 Semmi válasz.
 – És ki fél a fekete macskától?
 Pistike kiugrik a padból.
 – Hát az egér!

A kis gólszák

Hazamegy Pistike a focimeccsről, és büszkén újságolja:
 – Képzeld, papa, két gólt is rúgtam!
 – Nagyszerű. És mennyi lett az eredmény?
 – 1:1.

Hej, halászk...

Két horgász beszélget:
 – Te, én a minap akkora halat fogtam, hogy ilyet még a бүdös életben nem látál. Várj, lerajzolom!
 Elkezd rajzolni.
 – Látom, öregem, ez legalább hús kiló volt!
 – És ez még csak a szeme!

– Hölgyem, ne izgassa az oktatót! Tegnap nehéz napja volt...

– Sajnálom, úgy látszik összemert a mosásban...

Ajándék

Két ifjú hölgy beszélget:
 – Holnap van a barátom születésnapja, és nem tudom, mit vegyek neki! – mondja az egyik.
 – Hát vedd neki egy könyvet! – javasolja a barátnője.
 – Ugyan már, könyve az van neki.

Égi áldás

– Tegnap bőrig áztam, egyedül az esernyőm maradt szárazon.
 – Hogy lehet az?
 – Otthon felejtettem.

Hencegők

– Az én bácsikám pap, és mindenki úgy szólítja, hogy főtisztelendő úr – dicsekszik az egyik fiú a többieknek.
 – Az én bácsikám bíboros, és eminenciás uramnak szólítják – licitál a másik.
 Tromfol erre a harmadik srác is:
 – Mit hencegtek? Az én nagybátyám olyan kövér, hogy ha kimegy az utcára, mindenki azt mondja: Úristen!

Kölcsön

Két férfi beszélget.
 – Tudnál néhány ezer dinárt kölcsönadni fizetésig?
 – Mikor lesz fizetés?
 – Honnan tudjam? Neked van állásod, nem nekem.

Cukorfalat

Pistike újságolja otthon:
 – Hatósági személy megvesztegetésének kísérletével vádolnak.
 – Téged? – kérdi az aggódó papa.
 – Igen. Kockacukrot adtam egy rendőr-kutyának.

Hogylét

Két régi barát találkozik:
 – Hát, Géza, meg sem kérded, hogy vagyok?
 – Na, hogy megy a sorod, Béla?
 – Ne is kérdezd!

Szökés

Az egyik börtönőr a másikhoz:
 – Képzeld, a 152-esből megszökött az éjjel valaki.
 – Na, hála istennek, már három éjjel nem aludtam a fűrészelése miatt!

Minden közös

Feleség perlekedik a férjével:
 – Ebből is látszik, milyen önző egy alak vagy! Mindig csak a „te autód”, a „te házad”, a „te nyaralód”... Géza! Mit csinálsz a szekrényben, amíg én hozzád beszélek?!
 – csattan fel az asszonyka.
 Mire a férj rezignáltan:
 – Keresem az alsónadrágunkat, drágám.

Irodalmi vetélkedő

– Olvastál már Shakespeare-t?
 – Ki írta?

Diagnózis

A híres szívsebész lerobban az úton. Azonnal hívja a Sárga Angyalt, a kocsit a legközelebbi műhelybe vontatják. A szerelő már közel két órája vizsgálgatja az autót, az orvos idegesen téblábol, majd dühösen azt mondja:
 – Azt ígérte, siet. Ennyi idő alatt már három betegen lennék túl!
 – Kérem, doktor úr! Feküdjön már be ide a kocsi alá, és kérdezze meg, hol fáj!

Ebédlőben

– Pisti, miért eszed le a pólódat?
 – Segíték anyunak.
 – Hogyhogy?
 – Nem kell megkérdeznie, mi volt az ebéd.

Az okos ír

Két ír a vízbe esik. Az egyik nagy nehezen kivergődik a partra, aztán megint visszaugrik a vízbe.
 – Mi jut eszedbe? – kiált rá valaki.
 – Hát először a magam életét mentetem meg – feleli bölcsen –, most pedig megyek, és megmentem a komámét.

– Kértelek, hogy ne játssz a gyufával!

– A kollégáid kérdezik, hogy megy a síelés...

Szerkesszük együtt az újságot!

Tennivalóid nagyjából a következők: Ha bármilyen épkézláb (megvalósítható) ötleted van, mitől lehet az újság érdekesebb és vonzóbb, azonnal írd meg! Ezenkívül küldj:

* **lexikont, osztálylexikont**

* **híreket a sulidból a Mizujs rovatba**

* **fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba**

* **sikerlistát a Zenebonába**

* **legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót) kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba**

* **meg bármit, ami eszedbe jut!**

A Jó Pajtás várja leveled!!!

Ami valamirevaló, rövidesen viszontlátod kedvenc újságodban!!!

Várja leveled a Bizalmas sorok!

Egy normális tininek rengeteg gondja van. Íme néhány a sok közül:

Kevés a zsebpénz.

Nem jössz ki a szüleiddel.

Összezördültél a barátnőddel.

Már huzamosabb ideje csapnivaló a kedved.

Véget ért a nagy szerelem, és te vagy a vesztes fél.

Millió idegesítő pattanás csúfítja az arcod.

Néha nem tudsz mit kezdeni magaddal.

Nem találsz egy normális fiút (lányt).

Nem engednek a diszkóba.

Idegesít, hogy súlyfelesleged van.

Nehezen tanulsz.

Rá akarnak beszélni a cigire. (Ne adj' isten, valami rosszabbra.)

Azon nyomban írd meg gondjaid. A BIZALMAS SOROK várja leveled.

Minden levélre, minden kérdésre válaszolunk!

A titoktartás 100 százalékos (ha jelígével jelentkezel).

Csak neked segít **Bori Mária** pszichológus.

A Jó Pajtás és a Mézeskalács elérhetőségei

Cím: Jó Pajtás és Mézeskalács szerkesztősége

21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/III.

Telefon (szerkesztőség): **021/ 475-4008** (csak telefon!)

Fax (szerkesztőség): **021/ 475-4009** (csak fax!)

e-mail: szerk@jopajtas.info

URL: <http://www.jopajtas.info>

Telefon és fax (terjesztési ügyekben): **021/ 557-304**

e-mail: terjesztes@jopajtas.info

Folyószámla: **340-15329-18 Erste Bank Novi Sad**

Neked is van kedvenced?

Írj róla a Jó Pajtásba, hadd lássák a többiek is, ki ugat vagy nyávog (csicsereg, rikoltozik, hápog, énekel, ha madarad van) az udvarodban! Arra is kíváncsiak vagyunk, hogy került hozzád, hogy kapta a nevét. Meg mi a kedvenc eledede, játéka? Ha van róla fényképed, azt is küldd el. Ha nincs, rajzold le!

A borítékra írd rá a Jó Pajtás címét (21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.) és a rovat nevét (ÁLLATKIRAKAT)

Kiejtés és szómagyarázat

A Képregényben előforduló szavak, nevek kiejtése, illetve jelentése: **augur** = latinul jós, **edictum** (ediktum) = latinul rendelet

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■